

Základná škola
NARNĽA



Školský vzdelávací program
ISCED 1

alebo

*„Každá vec je vo vnútri
väčšia ako všetko okolo nej.“*

MOTTO ŠKOLY: MOTTO ŠKOLY:

„THE FURTHER UP AND THE FURTHER IN YOU GO THE BIGGER EVERYTHING GETS.
THE INSIDE IS LARGER THAN THE OUTSIDE.“

S.C.LEWIS



„CHOD' STÁLE VÝŠŠIE A STÁLE VIAC DOVNÚTRA. ČÍM DĽAĽJ TAKTO ZÁJDEŠ, TÝM
VÄČŠIE VECI OBJAVÍŠ.
KAŽDÁ VEC JE VO VNÚTRI VÄČŠIA AKO VŠETKO OKOLO NEJ.“

(PREKLAD)

Vzdelávací program:

Stupeň vzdelania: ISCED 1 (Primárne vzdelávanie)

Dĺžka výchovy a vzdelávania: štyri roky

Vyučovací jazyk: slovenský

Študijná forma: denná

Druh školy: cirkevná

Predkladateľ:

Názov školy: ZŠ Narnia

Adresa: Okružná 2, 974 04 Banská Bystrica

IČO: 42002931

Riaditeľ školy: PaedDr. Martina Polohová

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP 1: Mgr. Zuzana Brhlíková

Zriaďovateľ:

Názov: Zbor Cirkvi bratskej v Banskej Bystrici

Adresa: Hurbanova 2, 974 01 Banská Bystrica

Kontakty: Slavomír Poloha, M.Div.

Záznam o revíziách školského vzdelávacieho programu ŠkVP ISCED 1:

Školský vzdelávací program v tejto podobe po prerokovaní pedagogickou a školskou radou na stretnutiach v auguste a začiatkom septembra 2017 nadobudol účinnosť dňom 4.9.2017

s platnosťou pre dve štvrté triedy v ročníku, pričom po dve triedy v prvom, druhom a treťom ročníku sa riadia inovovaným Škvp.

Platnosť dokumentu do: 30. 6. 2018

Podpis riaditeľa:

Obsah

1. Stručná charakteristika školy

- 1.1 Veľkosť školy
- 1.2 Názov školy
- 1.3 Charakteristika žiakov
- 1.4 Organizácia prijímacieho konania
- 1.5 Organizácia pedagogického zboru

- 1.6 Dlhodobé projekty a spolupráca
- 1.7 Spolupráca s rodičmi
- 1.8 Spolupráca so zariadení výchovného poradenstva a prevencie
- 1.9 Priestorové a materiálno-technické podmienky školy
- 1.10 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

2. Filozoficko –psychologický princíp školy

- 2.1 Základný prístup podľa pastorálnej psychologie
- 2.2 Pastorálna psychológia ako podklad výchovno-vzdelávacieho procesu

3. Poslanie, hodnoty, vízia, merateľný cieľ školy

4. Kompetenčný profil absolventa primárneho vzdelávania

5. Kompetenčný profil pedagóga v ZŠ Narnia

6. Pedagogické stratégie

- 6.1 Integrácia prierezovej témy do jednotlivých predmetov
- 6.2 Vedenie k funkčnej gramotnosti

7. Organizačné zabezpečenie pedagogických stratégií

8. Učebný plán

9. Výchova a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

- 9.1 Otvorenosť ZŠ Narnia voči žiakom s ŠVVP
- 9.2 Možnosti a podmienky vzdelávania a výchovy žiakov s ŠVVP v ZŠ Narnia
 - 9.2.1 *Priestorovo-materiálne zabezpečenie*
 - 9.2.2 *Formy výchovy a vzdelávania žiaka s ŠVVP*
 - 9.2.3 *Podmienky jednotlivých foriem výchovy a vzdelávania žiakov s ŠVVP vyplývajúce z možností školy*
- 9.3 Postup pri prijímaní žiakov s ŠVVP
- 9.4 Dokumentácia žiakov s ŠVVP
- 9.5 Personálne zabezpečenie starostlivosti o žiakov s ŠVVP

10. Výchova a vzdelávanie žiakov s interne diagnostikovanými špeciálnymi potrebami

11. Výchova a vzdelávanie žiakov s osobitným spôsobom školskej dochádzky

12. Oslobodenie od vzdelávania sa vo vyučovacom predmete

13. Hodnotenie výchovno-vzdelávacej práce žiakov

- 13.1 Východiská systému hodnotenia a klasifikácie v ZŠ Narnia
- 13.2 Systém hodnotenia a klasifikácie v ZŠ Narnia
 - 13.2.1 *Hodnotenú a nehodnotenú predmety*
 - 13.2.2 *Stupnica hodnotenia*
 - 13.2.3 *Podrobný popis priebežného hodnotenia*
 - 13.2.4 *Hodnotenie žiaka v prípade absencie*
- 13.3 Zásady hodnotenia žiakov so špeciálnymi výchovno–vzdelávacími potrebami
- 13.4 Hodnotenie žiakov pri osobitnom spôsobe školskej dochádzky
 - 13.4.1 *Individuálne vzdelávanie*
 - 13.4.2 *Prechodné vzdelávanie na inej škole*

13.4.3 Vzdelávanie podľa individuálneho plánu

13.5 Hodnotenie žiakov s krátkodobými špeciálnymi potrebami

13.5.1 Vzdelávanie, hodnotenie a klasifikácia žiaka po preradení na školu s iným vyučovacím jazykom

13.5.2 Výučba, hodnotenie a klasifikácia žiakov po preradení zo školy s nižším štandardom výučby anglického jazyka

14, Kontinuálne vzdelávanie zamestnancov

15. Hodnotenie zamestnancov

16. Hodnotenie školy

ZÁVER

Prílohy

Učebné osnovy a vzdelávacie štandardy ISCED 1

1. Stručná charakteristika školy

1.1 Veľkosť školy

Základná škola Narnia vznikla a bola zaradená do siete škôl Slovenskej republiky v roku 2006 s víziou plno organizovanej základnej školy v školskom roku 2014/15. V školskom roku 2016/17 má škola 13 tried s počtom žiakov 19 až 25, po dve triedy v prvom až štvrtom ročníku a po jednej triede v piatom až deviatom ročníku.

1.2 Názov školy

Meno „Narnia“ si zakladatelia školy v Banskej Bystrici požičali jednak od Cirkevnej základnej školy Narnia v Bratislave, jednak od samotného autora tohto názvu, oxfordského profesora, spisovateľa a filozofa C. S. Lewisa.

C. S. Lewis opísal v siedmych knihách s názvom „Kroniky Narnie“ príbehy tajomnej a zaujímavej krajiny, ktorú pomenoval týmto názvom. V Narnii sa vždy znova a znova odohrávajú neobyčajné dobrodružstvá obyčajných detí. Deti s rôznymi povahami a rôznymi schopnosťami, deti plné strachu a túžby po odvahe, deti plné hnevu a pritom lásky k sebe navzájom, deti, ktoré prekonávajú samé seba a nakoniec spolu s kráľom Narnie Aslanom vyhrávajú. Ich víťazstvo však nie je len víťazstvom nad nepriateľskou čarodejnicou Narnie. Najväčšie bitky deti z Narnie vyhrávajú samé v sebe – vo svojom vnútri.

Prvá z „Kroník Narnie“ opisuje príbeh detí, ktoré našli v obyčajnej skrini dvere do neobyčajného sveta. Posledná kronika sa s nami lúči slovami narnijskej múdrosti: „Chod' stále vyššie a stále viac do vnútra. Čím ďalej takto zájdeš, tým väčšie veci objavíš. Každá vec je vo vnútri väčšia ako všetko okolo nej.“

Preto sme dali našej škole meno Narnia. Prajeme si, aby za jej bránami bola ešte jedna brána – neviditeľná, aby ňou mohli deti vkročiť na tú vzrušujúcu cestu – „stále vyššie a stále viac dovnútra“.

1.3 Charakteristika žiakov

ZŠ Narnia chce osloviť a prijímať v prvom rade žiakov, ktorých rodičia uprednostňujú výchovno-vzdelávací proces na základe kresťanských hodnôt pre svoje deti. Z dôvodu jazykového zamerania školy sú zároveň uprednostnení žiaci, ktorí zvládnu okrem všeobecného testu školskej zrelosti aj test krátkodobej pamäte.

1.4 Organizácia prijímacieho konania

Zápis do ZŠ Narnia bude prebiehať v období od 1. apríla do 30. apríla v školskom roku, ktorý predchádza prvému školskému roku dieťaťa. Konkrétny termín vedenie ZŠ Narnia zverejní v priestoroch školy a na svojej internetovej stránke.

Žiaci sú do ZŠ Narnia prijímaní na základe týchto kritérií:

Počas zápisu do ZŠ Narnia prechádza každý žiak individuálne interným testom školskej zrelosti a testom krátkodobej pamäte. Základným kritériom pre postup do ďalšej kategórie je úspešné zvládnutie oboch testov.

Ďalšie kategórie, podľa ktorých sú žiaci v prípade zvládnutých testov uprednostnení:

1. Deti zamestnancov ZŠ Narnia a členov rady školy.
2. Deti členov zriaďovateľského Zboru Cirkvi bratskej v Banskej Bystrici.
3. Súrodenci žiakov ZŠ Narnia.
4. Deti rodičov, ktorí prostredníctvom špecifického dotazníka vyjadrili súhlas s ponúknutým programom

vzdelávania.

Prestup žiakov do ZŠ Narnia

V prípade záujmu prestúpiť do ZŠ Narnia počas plnenia povinnej školskej dochádzky predloží zákonný zástupca písomnú žiadosť o prestup žiaka. Ďalší postup:

1. Pohovor s rodičmi, vyplnenie zápisného lístku a špecifického dotazníka porozumenia, predloženie kópií vysvedčení.
2. Žiak podstúpi psychologické testy u školskej psychologičky a testy z matematiky, slovenského jazyka a anglického jazyka, alebo podľa posúdenia riaditeľa.
3. Žiak strávi jeden deň medzi budúcimi spolužiakmi.
4. V prípade potreby predloží riaditeľ rodičom plán individuálneho vzdelávania (v prípade zaostávania v predmete).
4. Riaditeľ vydá rozhodnutie o prijatí alebo neprijatí žiaka do školy.

1.5 Organizácia pedagogického zboru

Vedenie školy tvorí **riaditeľ školy, manažér a zástupcovia riaditeľa**.

Povinnosti vedúcich pedagogických zamestnancov sú v ZŠ Narnia z dôvodu rozvoja projektov školy delegované aj na ďalších zamestnancov, a to **na zástupcu pre oblasť špeciálnej pedagogiky a vedúcu metodického združenia**.

Poradenskú aj kontrolnú funkciu vedenia školy plní **Rada školy**.

Triedny učiteľ je na prvom stupni spravidla učiteľom jednej triedy, je zodpovedný za triednu dokumentáciu a vyučuje dohodnuté vyučovacie predmety. Na druhom stupni vyučuje triedny učiteľ predmety svojej aprobácie vo viacerých triedach, pričom v triede, ktorej je triednym učiteľom, vedie každodenný ranný klub integrovaný s hodnotami mesiaca a triednicku hodinu.

Jednotlivé predmety na druhom stupni vyučujú **interní aj externí pedagógovia**, pričom sa snažíme o to, aby každý predmet bol vyučovaný kvalifikovaným pedagógom.

Cudzie jazyky vyučuje slovenský učiteľ aj **zahraničný lektor**. Zahraničný lektor vedie záujmové činnosti v AJ v školskom klube detí a od 4. ročníka vyučuje pod vedením slovenského učiteľa 1 – 3 hodiny anglickej konverzácie týždenne v rámci povinného vyučovania.

V ZŠ Narnia pôsobia **špeciálny pedagóg, školský psychológ, pedagogickí asistenti a dobrovoľníci**.

1.6 Dlhodobé projekty a spolupráca

Cirkevná základná škola Narnia v Bratislave

ZŠ Narnia spolupracuje s Cirkevnou základnou školou Narnia v Bratislave, s ktorou zdieľa základ školského vzdelávacieho programu.

Žiaci jednotlivých škôl si vzájomne prezentujú výsledky svojej činnosti napr. formou muzikálového predstavenia v druhej škole a pod. Víziou ZŠ Narnia je aj ďalšia spolupráca formou spoločných aktivít pre žiakov. Tieto možnosti sa otvárajú súmerne s rastom ZŠ Narnia v Banskej Bystrici.

Súkromná základná umelecká škola Róberta Tatára

ZŠ Narnia spolupracuje so Súkromnou základnou umeleckou školou Róberta Tatára, s ktorej

prenajíma priestory. SZUŠ spolupracuje so ZŠ Narnia zabezpečovaním umeleckej výchovy v rámci školského klubu pre žiakov našej školy.

Greater European Mission

Pri získavaní lektorov zo zahraničia spolupracuje ZŠ Narnia s tzv. Greater European Mission, ktorej pracovníci na základe dohodnutých podmienok odporúčajú aj čiastočne finančne zabezpečiť zahraničného lektora z USA alebo z Veľkej Británie.

Plánované projekty

Projekt priestorov

Vedenie Zboru Cirkvi bratskej ako zriaďovateľa ZŠ Narnia a Rada školy pracuje na dlhodobom projekte trvalých priestorov ZŠ Narnia.

Projekt partnerskej školy v zahraničí

Vedenie ZŠ Narnia v spolupráci so zahraničnými lektormi pracujú na projekte partnerstva so školou v zahraničí s cieľom výmenných pobytov, krátkodobých návštevnych pobytov, zájazdov a pod.

1.7 Spolupráca s rodičmi

Cielené prvky spolupráce rodičov a školy:

Predstavenie programu vzdelávania

Vedenie školy kladie dôraz na kvalitné oboznámenie rodičov so systémom výchovy a vzdelávania v ZŠ Narnia predtým, ako sa rodič rozhodne svoje dieťa do tejto školy zapísať. Škola ponúka rodičom a ich deťom v období pred zápisom /prestupom niekoľko možností zoznámenia sa a komunikácie s vedením školy a s pedagógmi, rodičia majú možnosť sledovať priebeh vyučovania, priebeh školského klubu a s cieľom nahliadnuť do úrovne vyučovania anglického jazyka sa môžu rodičia každoročne zúčastniť aj niekoľkých muzikálových predstavení, ktoré v rámci vyučovania anglického jazyka pripravujú žiaci ZŠ Narnia so svojimi učiteľmi. Bližšie informácie o možnostiach pre záujemcov o ZŠ Narnia sú zverejnené na internetovej stránke ZŠ Narnia a na letáčikoch, ktoré dostávajú rodičia k dispozícii.

Pri zápise žiaka do školy, rodičia vypĺňajú dotazník, ktorý jednak definuje základné črty výchovno-vzdelávacieho systému, jednak poskytuje rodičom aj vedeniu školy spätnú väzbu o názoroch rodičov na jednotlivé zložky a spôsoby prístupu vo výchove a vzdelávaní.

V prípade pretrvávajúceho záujmu o vzdelávanie v ZŠ Narnia vyjadří rodič svoj súhlas s programom výchovy a vzdelávania písomne, čo do istej miery zaväzuje, do istej miery chráni jednak rodiča (povinnosť rešpektovať predložené, právo žiadať ponúknuté), jednak školu (povinnosť spĺňať ponúknuté, právo žiadať rešpekt na základe vyjadreného súhlasu)

Rodičovské stretnutia

Ďalšia organizovaná komunikácia s rodičmi je ponúknutá vo forme rodičovských stretnutí. Prvé rodičovské stretnutie v školskom roku sa odohráva vždy v prvý týždeň školského roka. Rodičia sú tu oboznámení s plánom práce v príslušnom školskom roku, s konkrétnymi informáciami, s prípadnými zmenami vo fungovaní školy, s možnosťami záujmových krúžkov a podobne.

Rodičovské stretnutia sa konajú spravidla 2x za rok alebo podľa potreby.

Triedne okienka

Okrem rodičovských stretnutí ZŠ Narnia kladie dôraz aj na individuálne stretnutia s rodičmi, tzv. triedne okienka. Minimálne jedenkrát v priebehu pol roka dostanú rodičia každého žiaka pozvanie na stretnutie s pedagógmi ich dieťaťa. Triedne okienka iniciuje triedny učiteľ a zúčastňujú sa na nich spravidla aj pedagógovia podľa žiadosti rodičov a záujmu školy. Ich cieľom je komunikácia rodičov a učiteľov o dieťati z jednotlivých hľadísk súvisiacich s jeho výchovno-vzdelávacím rozvojom. Rodičia a učitelia spoločne skúmajú metódy na ďalšiu motiváciu žiaka s cieľom povzbudiť ho a využiť jeho potenciál na získanie kvalitných vedomostí, schopností a návykov, skúmajú možné spôsoby riešenia prípadného problémového správania žiaka či rôzne špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby.

Cieľom triednych okienok je kvalitná výchova žiaka a prevencia viacerých negatívnych činiteľov, ako sú problémy správania detí, nízke sebavedomie a pod. Splnenie práve týchto cieľov z nášho pohľadu predpokladá úzku spoluprácu školy a rodiny a vzťah základnej dôvery medzi rodičmi a pedagógmi.

Besiedky s rodičmi

Ďalším organizovaným spôsobom na rozvoj vzťahu medzi školou a rodičmi sú na prvom stupni besiedky, ktoré organizujú žiaci so svojimi učiteľmi pre rodičov. Besiedky môžu mať rôznorodú formu a náplň. Ich cieľom je stráviť spolu príjemný čas. Typickou besiedkou v ZŠ Narnia je opekačka na začiatku školského roka, iným príkladom môže byť ples pre rodičov, Vianočný dom alebo iný predvianočný večierok a podobne.

Besiedky bývajú dva až trikrát v priebehu školského roka, spravidla začiatkom školského roka, pred Vianocami a rodinná besiedka v máji až v júni spojený s prezentáciou muzikálov.

Rada rodičov

Z iniciatívy rodičov a podporou školy v šk. roku 2013/2014 vznikla Rada rodičov. Rada rodičov pomáha s organizáciou života školy, prípadne zaujíma stanovisko k plánovaným zmenám v chode školy a predkladá názory rodičov v ich zastúpení.

1.8 Spolupráca so zariadením výchovného poradenstva a prevencie

ZŠ Narnia ponúka žiakom orientačnú diagnostiku a poradenstvo prostredníctvom školského psychológa a školského špeciálneho pedagóga. V prípade požiadavky zo strany rodičov alebo na základe návrhu školského psychológa a špeciálneho pedagóga sa rodič obracia na zariadenie výchovného poradenstva a prevencie, konkrétne v Banskej Bystrici na Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie alebo Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva.

Spolupráca medzi školou a zariadením výchovného poradenstva a prevencie sa prejavuje vo forme komunikácie a spätnej väzby medzi psychológom alebo špeciálnym pedagógom v zariadení, rodičmi, učiteľmi, školským psychológom alebo školským špeciálnym pedagógom a v konečnom dôsledku riaditeľom školy. Na základe výsledkov jednotlivých testov a ďalšej terapie odborný zamestnanec zariadenia písomne informuje rodičov a následne školu o svojom zistení a ďalších navrhnutých postupoch.

Okrem bežnej komunikácie základná škola komunikuje so zariadením výchovného poradenstva a prevencie vo veci začlenenía žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do bežných tried a ďalšieho postupu pri ich vzdelávaní. Pozri časť III.1 "Výchova a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami".

1.9 Priestorové a materiálne – technické podmienky školy

Škola sídli od roku 2014 vo vlastných priestoroch. V areále školy ZŠ Narnia sa nachádza aj

Súkromná základná umelecká škola Róberta Tatára a Apoštolská cirkev. Medzi jednotlivými subjektmi existuje spolupráca, ktorá pozitívne ovplyvňuje život a rozvoj ZŠ Narnia.

Priestory ZŠ Narnia tvoria dve budovy, budova A pre prvý stupeň a budova B pre druhý stupeň. Priestory sú príjemné, esteticky ladené tak, aby sa v nej žiaci, učitelia, ale aj rodičia a iní návštevníci cítili príjemne. Pastelové steny a zariadenie v odtieňoch pastelov a dreva pôsobí upokojujúco a elegantne zároveň. Veľmi pekne pôsobí aj školská jedáleň, telocvičňa, školské ihrisko a ďalšie priestory areálu, ktoré žiaci ZŠ Narnia majú k dispozícii.

Priestory ZŠ Narnia sú čiastočne označené anglickými názvami, čo je jedným z prvkov školy, kde sa anglický jazyk prirodzene prelína s bežným životom v slovenskom prostredí.

Hlavnú časť priestorov ZŠ Narnia tvoria triedy, ktoré sú od seba navzájom farebne odlišené. Farba triedy zároveň predstavuje na prvom stupni neformálny názov triedy v anglickom jazyku, ako napr. Orange Class, Blue Class a pod.. Na druhom stupni si žiaci piateho ročníka vytvoria názov svojej triedy sami, pričom názov by mal byť odpoveďou na otázku: „Akí chceme byť?“ a mal by korešpondovať s niektorou z vlastností, ktoré nadobudli deti z príbehu Kroník Narnie počas svojho pobytu v tejto krajine.

Ďalšie miestnosti v škole sú označené ako Playroom (herňa), Library (knížnica), Study Room (študovňa), Teachers' Rooms (kabinety) a Office (kabinety vedúcich zamestnancov). Osobitnou miestnosťou je trieda na individuálnu výchovno-vzdelávaciu činnosť s názvom „Miniroom.“

Na telesnú výchovu využívajú žiaci ZŠ Narnia peknú, obnovenú telocvičňu, ktorá je v areáli školy.

Vo vstupných halách sú zariadené šatne tak, že každý žiak má zabezpečenú vlastnú skrinku so zámkom. Hygienické zariadenia sú na prízemí a prvom poschodí.

Žiaci sa stravujú v školskej jedálni, ktorá je súčasťou areálu školy.

Zbierky učebných materiálov a pomôcok sú v jednotlivých kabinetoch a vo vestibule v uzamknutých skrinách. Zamestnanci majú na svoju činnosť zariadené kabinety.

Okolie školy

Okolie školy predstavuje veľký školský dvor a pekné **telovýchovné ihrisko**. Napriek tomu, že škola je priamo na sídlisku, je v okolí školy dosť zelene a priestoru na prechádzky a hry. Priamo pred budovou školy je autobusová zastávka, čím je škola dostupná aj pre žiakov zo vzdialenejších častí mesta a okolia.

1.10 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Ochranu zdravia pri výchove a vzdelávaní zabezpečuje vedenie školy v spolupráci všetkých zamestnancov. Starostlivosťou o bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch školy je poverený manažér školy a správca areálu v spolupráci s autorizovaným bezpečnostným technikom. Títo kontrolujú bezpečnosť priestorov školy 1x ročne v rámci komplexných previerok, resp. po mimoriadnych udalostiach. V prípade zistených nedostatkov je manažér školy povinný zabezpečiť ich odstránenie.

Podľa Metodického usmernenia č.4/2009 sa v škole evidujú úrazy a nebezpečné udalosti, ku ktorým v škole dôjde. Zamestnanci sú pred začiatkom školského roku oboznamovaní o podmienkach bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Znovu a znovu si pripomínajú a učia sa o nových hraniciach pri práci s deťmi, precvičujú si schopnosť podať prvú pomoc pri rôznych situáciách a prehlbujú svoje poznanie nevyhnutných zákonných požiadaviek v danej oblasti.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

2. Filozoficko-psychologický princíp školy

Zo zákonov SR vyplýva, že škola je výchovno-vzdelávacou inštitúciou, rovnocenne zabezpečujúcou výchovu a vzdelávanie detí v školách. V poslednom období sa v odbornej pedagogickej literatúre objavilo viacero poznámok na adresu nevyváženosti práve výchovnej a vzdelávacej zložky v procese výchovy a vzdelávania. Na základe dlhodobého pozorovania sa prikláňame k názorom, podľa ktorých je vo väčšine štátnych škôl nie je vytvorený dostatočný časový priestor na to, aby sa učiteľ mohol cieľavedome venovať nielen vyučovaniu stanoveného učiva podľa učebných plánov, ale aj prejavovým alebo možným neprimeraným spôsobom správania, sebavnímaniu žiakov a podobne.

Naopak, v školách moderných, v istom zmysle alternatívnych podľa niektorých autorov badať väčší dôraz na výchovu, niekedy na úkor kvalitného vzdelania.¹ V spoločnosti, ktorú definujeme ako demokratickú, hrozí i nebezpečenstvo výchovného ovplyvňovania žiakov, ktoré nie je v súlade s predstavami rodičov. Stále viac sa objavujú články v novinách, ktoré poukazujú na nebezpečenstvo veľmi špecifických škôl z dôvodu nedostatočne definovaného alebo zverejneného princípu v pozadí výchovy a vzdelania žiakov.

Základnú školu Narniu by sme chceli definovať ako školu, ktorá je niekde v strede. V istom zmysle ide o školu tradičnú, keďže preberá mnoho prvkov, ktoré sú v slovenskom školstve známe a bežné a z nášho pohľadu kvalitné. ZŠ Narnia chce klásť dôraz na kvalitné vzdelanie detí na základe odporúčených osnov Ministerstva školstva a chce naplňovať vzdelávacie štandardy, stanovené ministerstvom aj školou samotnou.

Na druhej strane chce byť ZŠ Narnia aj školou alternatívnou, a teda ponúkajúcou aj iné možnosti, alternatívy, prvky, ktoré väčšina škôl v jej okolí v danom období neponúka. Okrem ostatných špecifik, napr. špecifická výučba cudzích jazykov, sa ZŠ Narnia chce predstaviť ako škola s dôrazom na výchovu žiakov na základe kresťanskej etiky.

Základnú školu Narnia by sme teda mohli definovať ako školu, ktorá sa na základe opätovne prehodnocovaných potrieb spoločnosti snaží o vyvážené pôsobenie na žiakov po stránke výchovnej a vzdelávacej.

S cieľom prehĺbiť porozumenie danej definície a následne zabezpečiť možnosť opätovného odvodzovania a spätnej kontroly zamerania školy, sme sa pokúsili definovať jednak psychologicko – filozofický princíp školy, jednak princíp pedagogický.

Nižšie uvedená deskripcia oboch princípov objasňuje aj podstatu chápania prevencie šikanovania a kriminality v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu v ZŠ Narnia (detailnejšie: dokument Školský poriadok). Poukazuje na posun od proklamovania základného princípu prevencie šikanovania „Sme škola, kde sa šikanovanie netoleruje v žiadnych podobách!“ smerom k jej praktickej realizácii (Metodické usmernenie č.7/2006-R).

Východiskom a zároveň zárukou kvality akejkoľvek cielenej činnosti je základ, ktorým sú definované záujmy, postoje a ciele tých, ktorí činnosť aktivizujú. Keďže ZŠ Narnia vznikla na základe záujmu určitej skupiny ľudí, považujeme za nevyhnutné hneď zo začiatku tvorby vzdelávacieho programu definovať si základ, na ktorom idea školy vznikla a chce stáť.

Pod filozoficko-psychologickým základom rozumieme systém vedomostí, názorov a predstáv, na základe ktorých stojí a ďalej sa rozvíja idea a budúca vízia školy. Slovo filozoficko-psychologický zároveň prezrádza, že pri definovaní tohto základu pôjde v prvom rade o vnútro, o to, čo sa skrýva za jednotlivými metódami a prostriedkami výchovy a vyučovania.

¹ Danelová, M: Výchova a vzdelávanie v školách,

ZŠ Narnia je cirkevnou školou, čo znamená, že *filozoficko - psychologický základ tejto školy tvorí systém, ktorý stavia na kresťanských východiskách*. Takýto základ pre tvorbu systému výchovy a vzdelávania Základnej školy Narnia sme našli v špecifických poznatkoch a prístupoch odborného kresťanského psychologického poradenstva, prípadne tzv. *pastorálnej psychológie*.

2.1 Základný prístup podľa pastorálnej psychológie

Prístupy pastorálnej psychológie sú v základe tvorené a zároveň odlišné dvoma špecifickými prvkami. Prvým prvkom je *viera v existenciu duchovnej zložky* ako neoddeliteľnej súčasti človeka, druhým *viera v existenciu absolútnej pravdy* tak, ako nám ju predkladá Biblia.²

Téza (viera), na ktorej sú postavené pedagogicko-psychologické prístupy pastorálnej psychológie, siaha do začiatku dejín človeka podľa biblickej zvesti. Odhliadnuc od teologických diskusií na túto tému, predstavuje človeka ako bytosť, ktorú stvoril Boh v dvoch/troch zložkách – ako telesnú, psychickú a/alebo duchovnú bytosť schopnú vzťahu a komunikácie s absolútnym Bohom. Po narušení duchovného spojenia s Bohom (duchovná smrť) nastala v živote človeka a ľudstva kríza, v ktorej človek prežíva *nedostatočné naplnenie svojich základných psychologických potrieb - potreby prijatia* (lásky – je tu ten, koho potrebujem) a *potreby významu* (ocenenia – je tu niekto, kto potrebuje mňa). Tieto dve psychologické potreby splyvajú podľa niektorých autorov do jednej najakútnejšej, hoci najmenej definovanej potreby – do *potreby vedomia vlastnej hodnoty človeka*.

Podľa pastorálno-psychologických prístupov vedie potreba vedomia vlastnej hodnoty človeka k nekonečným, často až zúfalým snahám o jej naplnenie. Keďže však pri tzv. páde do hriechu bol, ako to vyjadril L. Crabb, „každý z nás vo svojej nevedomej mysli naprogramovaný k tomu, aby veril, že šťastie, hodnota, radosť – všetky dobré veci života – závisia od niečoho iného než od Boha, naše telo (táto vrodená dispozícia stavať sa proti Bohu) s radosťou reaguje na falošné učenie tohto sveta o tom, že si stačíme sami, že si sami môžeme nájsť spôsob ako dosiahnuť svoju skutočnú hodnotu... Satan v nás neustále živí myšlienku, že k uspokojeniu našich potrieb stačí, ak budeme mať _____.“³

Toto prázdne miesto sa zapíňa podľa povahy a veku jedinca, podľa rodinného zázemia a podľa hodnôt spoločnosti, v ktorej žije.

Učiteľ môže podvedome očakávať naplnenie svojich potrieb od úspechu v práci s deťmi, deti od prijatia a ocenenia rodičmi a učiteľmi a rodičia od úspechu svojich detí v škole. Práve v tomto bode sa dostávame ku kameňu úrazu. Očakávaním naplnenia potrieb jedných ľudí od druhých vzniká začarovaný kruh, v ktorom človek, bytosť závislá od lásky a ocenenia zo strany iných, hľadá naplnenie svojich psychologických potrieb u inej závislej bytosti. Prírodným výsledkom je naplnenie potrieb jedného človeka najviac do tej miery, do akej sú naplnené potreby iného.

Pastorálni psychológovia pomenúvajú podvedomé predpoklady ľudí o tom, čo môže naplniť ich neutíchajúce potreby hodnoty, napríklad „*iluzórnymi predstavami*“. Ľudia v systéme tohto sveta, vtlačení do formy predpokladu, že zmysel života a naplnenie nám ponúka čokoľvek iné ako Boh, vyrastajú s podvedomým presvedčením, že musia byť krásni, vysoko inteligentní, bohatí alebo inak prijateľní, aby boli hodnotní.

Iluzórne predstavy ľudí sa podľa pastorálnych psychológov vytvárajú v nevedomej mysli človeka od prvých dní života. Malé dieťaťko hľadá v očiach svojich rodičov pocit istoty a prijatia a mierou naplnenia tohto vedomia je daná miera jeho vedomia vlastnej hodnoty v ďalších dňoch a rokoch života. V prípade, že sa v rodine, v škole alebo v inom prostredí stretáva s prijatím za podmienok úspechu v istej oblasti, stáva sa úspech v danej oblasti iluzórnou predstavou, ktorá vedie dieťa a neskôr aj dospelého človeka k podvedomému presvedčeniu, že ak nebude v špecifickej oblasti dobrý, nebude jeho život dostatočne hodnotný - hodný prijatia a ocenenia.

V prípade, že sa dieťaťu alebo dospelému človekovi nepodarí uspieť v oblasti, ktorá tvorí iluzórnu predstavu o jeho hodnote, hovoríme, že jedinec naráža na *prekážku* v dosahovaní pocitu vlastnej hodnoty.

2

3 CRABB, Ref. 119, s. 82.

Čím menej je táto prekážka zvládnuteľná, tým bolestivejšia je situácia, v ktorej sa človek nachádza. Dochádza k momentom, v ktorých je dieťaťu alebo dospelému človekovi v jeho vnútri narušená jeho základná potreba cítiť sa hodnotný, prijatý a ocenený, a to nezávisle od toho, či má na dané pocity v aktuálnej situácii objektívny dôvod, alebo nie.

Bolestivému vnímaniu o sebe samom sa dieťa aj dospelý človek prirodzene bráni. Podľa pastorálno-psychologických prístupov dochádza k stavu, keď človek podvedome siaha po tzv. *obranných technikách* – po istých formách správania, ktoré mu pomôžu prekonať bolesť z prekazenia možnosti nadobudnúť vedomie prijatia a ocenenia.

Psychológovia poukazujú na to, že jednotlivé obranné techniky si človek „vyberá“ podvedome v prvom rade na základe svojej povahy, dedičných a výchovných predpokladov, na základe danej situácie a podobne. Všeobecne ich radíme do šiestich skupín s názvami *izolácia, agresia, upútavanie pozornosti, projekcia, identifikácia a kompenzácia*. Každú z týchto skupín charakterizujú rôzne typické formy správania (uzatváranie sa do seba, snenie, suicidálne prejavy, bitka, závislosti, výstrednosť, ohováranie, hľadanie obetného baránka, viazanie sa na iných, perfekcionizmus a podobne).

Spomenuté formy správania prinášajú človekovi isté uspokojenie, pocit nadradenosti nad tými, ktorí sa stali zdrojom jeho nárazu, a ako také často nadobúdajú nutkavý charakter. Dieťa i dospelý človek vníma, že takéto formy správania nie sú správne, že v konečnom dôsledku ubližujú iným aj jemu, nedokáže si však s nimi poradiť. V nových situáciách ohrozenia reaguje podobným obranným spôsobom.

Práve tieto formy správania sú vo väčšine prípadoch prvkami, ktoré vyvolávajú potrebu cieľavedomých výchovných prístupov, a to rovnako v rôznych životných oblastiach ako v školstve.

Pastorálna psychológia sa pri tvorbe terapeutických či pedagogicko-výchovných prístupov vracia späť k dôrazu na existenciu absolútnej pravdy. Na základe biblických textov ako „*Ak zostanete v mojom slove... spoznáte pravdu a pravda vás vyslobodí*“ (J 8,32), poukazujú pastorálni psychológovia na nutnosť poznania biblickej pravdy, a to jednak na dôležitosť intelektuálneho porozumenia tejto pravdy, jednak na nevyhnutnosť jej zvnútornenia, zžitia sa s ňou a rozhodnutia žiť na základe nej.

2.2 Pastorálna psychológia ako podklad výchovno-vzdelávacieho procesu

Na základe poznatkov pastorálnej psychológie je učiteľ osobnosťou, ktorá okrem poskytovania poznatkov ovplyvňuje podvedomé vnímanie hodnoty žiakov v ich vlastných očiach. To, ako učiteľ k žiakovi pristupuje, ovplyvňuje to, čo si žiak o sebe myslí a cíti a v konečnom dôsledku jeho celkový úspech vo vzdelávaní.

Podľa výsledkov výskumu v časopise *Psychology Today* a mnohých ďalších výskumov má na prístup učiteľov k ich žiakom najväčší vplyv inteligencia a fyzická atraktivita detí. Podľa spomínaných výskumov žiaci s vyššou inteligenciou a krajšími fyzickými črtami sú vo VV procese jednoznačne uprednostňované, zatiaľ čo žiaci, ktoré nevyvíkajú týmito ani inými zaujímavými atribútmi, sa v mnohých prípadoch ocitajú v pozadí pozornosti ich učiteľa.

Učiteľ v ZŠ Narnia je od prvých prejavov záujmu o pôsobenie na danej škole vedený k uvedomovaniu si svojich vlastných psychologických potrieb a podvedomých spôsobov ich napĺňania v praxi. Prostredníctvom vzdelávania pre záujemcov o pedagogickú činnosť v ZŠ Narnia a prostredníctvom pravidelnej sebareflexnej činnosti skrze hodnotiace dotazníky viedeme pedagógov k definícii vlastných iluzórnych predstáv a obranných foriem správania. Diskusia na túto tému, tvorená na základe výsledkov dotazníkov a pozorovacej činnosti riaditeľa, je zároveň základným obsahom pravidelných stretnutí spätnej väzby pedagogických zamestnancov s riaditeľom školy.

Na základe uvedomovania si pravdy o sebe a predpokladanej viery v biblickú zvesť viedeme učiteľov k prístupu k deťom, ktorý bude stále v menšej miere súčasťou vyššie spomínaného začarovaného kruhu. Prostredníctvom viery v bezpodmienečnú hodnotu svojej osobnosti v očiach Stvoriteľa sa miera úspechu v pedagogickej činnosti, a teda miera úspechu detí, rôzne prejavy správania detí, miera

oblúbenosti zo strany rodičov stáva stále menej meradlom, na základe ktorého sa kolíše vedomie vlastnej hodnoty učiteľa. Oslobodenie sa učiteľa od budovania vedomia vlastnej hodnoty v závislosti od podvedome vytvorených iluzórnych predstáv vedie učiteľa k radostnému, nekřčovitému a empatickému pôsobeniu v škole.

Učiteľ, ktorý je schopný vnímať seba ako jedinečnú bytosť, nadobúda vyváženejší empatický prístup k svojim žiakom.

Prostredníctvom vzdelávania a následnej spätnej väzby je učiteľ vedený k tomu, aby *každé dieťa vnímal ako jedinečnú, Bohu drahú bytosť s nekonečnou hodnotou*. Na základe tohto vnímania je učiteľ vedený *k empatickému prístupu*, prostredníctvom ktorého sa *díva za jednotlivé formy správania detí*.

V prípade opakujúceho sa komplikovaného správania žiakov, kontaktuje zástupcu riaditeľa pre oblasť špeciálnej pedagogiky, ktorý určí dieťaťu ďalšiu starostlivosť zo strany konkrétneho špeciálneho pedagóga, školského psychológa, sociálneho asistenta alebo pedagogického asistenta.

3. Poslanie, hodnoty, vízia, merateľný cieľ školy

Poslanie školy

Poslanie škôl na Slovensku podobne ako vo väčšine ostatných krajín sveta definuje v jeho podstate samotný zákon.⁴ Podľa Zdenky Farkasovej môžeme povedať, že *základným poslaním každej školy je poskytnúť všetkým žiakom bez rozdielu kvalitné vzdelanie, a teda zabezpečiť im získanie dôležitých kompetencií na základe zákonom definovaných princípov a v zákone definovaných oblastiach*.⁵

V rámci hraníc všeobecne definovaného poslania škôl legislatívou si má každá škola možnosť formulovať poslanie vlastnými slovami. Autori metodických príručiek o tvorbe školských vzdelávacích programov sa zhodujú v tom, že cieľom konkrétneho, vlastnými slovami definovaného poslania školy je *jednak cieľavedomá stratégia školy, jednak verejný prísľub s cieľom zaujať verejnosť*.⁶

Pri formulovaní poslania ZŠ Narnia sme použili ako odrazový mostík parafrázu výroku oxfordského profesora, filozofa a spisovateľa C. S. Lewisa, autora siedmich kroník Narnie, od ktorých sme si požičali aj meno pre svoju školu.

*Chod' stále vyššie a stále viac dovnútra. Čím ďalej takto zájdeš, tým väčšie veci objavíš. Každá vec je vo vnútri väčšia ako všetko okolo nej.*⁷

Príbehy Lewisovej Narnie sú podobne ako mnohé iné rozprávkové príbehy príbehmi detí, ktoré sa odvážia bojovať proti zlu a nakoniec nad ním vyhrávajú. Na rozdiel od mnohých iných príbehov sa Lewis, zdá sa, cieľavedome zameral na hlboký vnútorný svet svojich hlavných hrdinov. Deti z Narnie sú obyčajnými deťmi, v ktorých vnútri sa zmieta strach s túžbou po odvahe, hnev s túžbou mať rád, túžba ujsť s túžbou zvládnuť boj.. V každodenných zápasoch sa narnijské deti učia klásť si hlboké otázky a tešia sa z nachádzania hlbokých odpovedí. Je to práve poznanie, ktoré tieto deti vďaka kráľovi Aslanovi posúva ďalej a ktoré im pomáha zvíťaziť v najťažších bitkách. A hoci je boj proti zlej čarodejnici náročný a víťazstvo je krásne, najväčšiu radosť prežívajú deti z Narnie z víťazstva v bojoch vo svojom vlastnom vnútri.

⁴ Zákon č. 245/2008 Zb. Ministerstva školstva Slovenskej republiky z 22. mája 2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. §3, 4.

⁵ FARKASOVÁ, Zdenka. Koncepčný zámer rozvoja školy. In: *Poradca riaditeľa školy 1*, Bratislava : Dr. Josef Raabe Slovensko, s.r.o., 2009, č. B 4.1. ISBN 978-80-89182-36-7. s.2.

⁶ STANKOVSKÝ, Ivan. 2008. *Metodika tvorby Školského vzdelávacieho programu* http://www2.statpedu.sk/buxus/docs/kurikularna_transformacia/metsvp.pdf (2010-03-01). s. 5.

Tvorba výchovných programov. 2009. http://www.minedu.sk/data/USERDATA/ATEMY/2009/SkVP/20090601_Tvorba_vychovnych_programov.pdf (2010-03-01). s. 10.

⁷ LEWIS, C. S.. *Posledný boj*. Prvé vydanie. Bratislava : SLOVART, s.r.o., 2006. 198s. ISBN 80-8085-073-9. s. 194.

V prvej knihe o Narnii sa obyčajné deti dostávajú cez obyčajné dvere do neobyčajného sveta. Posledná kronika sa s nami lúči slovami, ktoré nás vyzývajú ísť „stále vyššie a stále viac dovnútra“. A celý narnijský príbeh nás uisťuje o tom, že „to, čo je vo vnútri, je dôležitejšie ako to, čo je vonku“.

A ako sme už spomenuli vyššie, v podkapitole „Názov školy“, našou túžbou je, aby za obyčajnými dverami našej školy našli žiaci neobyčajný svet. Svet, v ktorom objavia poznanie, ktoré im pomôže víťaziť v tých najväčších zápasoch života - v zápasoch svojho vnútra.

Poslaním ZŠ Narnia je učiť žiakov klásť si hlboké otázky, ktoré prenikajú pod povrch vecí, a tešiť sa z nachádzania hlbokých odpovedí.“

Poslanie ZŠ Narnia vyjadruje aj logo školy, ktoré symbolizuje obrázok z Lewisových príbehov. Dievčatko predstavuje deti, ktoré sú cieľom výchovno-vzdelávacieho procesu v našej škole. Sviatiaca lampa alebo svetlo symbolizuje poznanie, ktoré otvára túžbu ísť ďalej, dozvedieť sa viac a skúsiť niečo nové. Narnijská lampa je v skutočnosti strom, ktorý má korene zasadené hlboko v zemi. Svetlo tohto stromu nezhasína, ale naopak, ukazuje na cestu do krajiny poznania. Živá lampa sa tak stáva zároveň symbolom poznania, ktoré má hlboké korene a pod ktorým cirkevná škola vníma poznanie zakorenené v Bohu.

Obrázok 1 Logo ZŠ Narnia

Obrázok 1 Logo ZŠ Narnia



Hodnoty školy - upravené

Základným filozoficko-etickým predpokladom ZŠ Narnia je viera v realitu Boha a pravdivosť kresťanského náboženstva. Od tohto predpokladu sú odvodené základné hodnoty školy ako *ideály, ktoré škola vyznáva, ktorým verí, podľa ktorých koná a na základe ktorých sa správa.*⁸

1. Viera v Ježiša Krista ako Božieho Syna

- Stavíme školu na najväčšom prikázaní Biblie – „miluj Boha celým svojim srdcom, myslou, silou“

2. Láska k iným aj sebe

- Opierame sa o druhé najväčšie prikázanie Biblie – „miluj iných ako seba samého“

3. Múdrosť

- Veríme, že „podstatou múdrosti je rešpekt pred Bohom“

4. Radosť

- Upriamujeme svoju pozornosť na to, čo máme, veríme, že pozitívne myslenie, vďačnosť a optimizmus dáva človeku silu ísť dopredu a premieňať nevládnuteľné okolnosti na zvládnuteľné

5. Pokoj a trpezlivosť

- Veríme, že v živote veriacich „všetko v každej situácii premení Boh na dobré“, preto sa učíme nebáť sa, dôverovať Bohu, robiť odvážne kroky a trpezlivo čakať na víťazstvo

6. Dobrota a dávanie

- Opierame sa o slová Biblie – „čo chcete, aby iní robili vám, robte vy im“ a učíme sa byť stále viac podobní Ježišovi

7. Vernosť

- Učíme sa byť verní, čestní a zodpovední, aby sme boli hodní dôvery ľudí aj Pána Boha

⁸ HARKABUS, Štefan et al.. *Slovník klíčových slov a pojmov. Podporný študijný materiál pre účastníkov vzdelávania v projekte Riadenie školy, Príprava vedúcich pedagogických zamestnancov.* Banská Bystrica : Pracovný materiál Metodicko-pedagogického centra, 2007. s. 6.

Vízia školy

Na základe definovaného poslania a hodnôt školy môžeme vyjadriť víziu ZŠ Narnia ako *predstavu o stave školy, ktorý by sme radi v budúcnosti dosiahli*. Keďže formulácia vízie má právo mať podobu fantazijnej predstavy, dovolili sme si formulovať víziu slovami, ktoré sú zrejším ideálom, avšak ku ktorému sa skutočne túžime čo najviac priblížiť.⁹

Víziou ZŠ Narnia je vzdelanie, na základe ktorého absolventi dokážu hlboko zvažovať pravdu, morálne faktory a dôsledky ponúk i vlastných rozhodnutí a svoje názory vedia prezentovať v slovenskom aj v anglickom jazyku.

Merateľný cieľ - upravené

„Chod' stále vyššie a stále viac dovnútra. Čím ďalej takto zájdeš, tým väčšie veci objavíš. Každá vec je vo vnútri väčšia ako všetko okolo nej.“

Na prvom stupni našej školy sme sa snažili položiť dôraz na druhú časť citátu, a to na vetu „Každá vec je vo vnútri väčšia ako všetko okolo nej.“ Cieľom nášho výchovno-vzdelávacieho pôsobenia na prvom stupni je to, aby sa absolventi primárneho vzdelávania dokázali tešiť z objavovania nepoznaného, aby túžili poznávať a aby si v základe uvedomovali, že to, čo nevidíme, môže byť oveľa vzácnejšie než to, čo poznáme povrchne.

Na druhom stupni by sme chceli pokračovať ďalej. Našou túžbou je naučiť žiakov tešiť sa z objavovania nových vedomostí a zo získavania nových skúseností a zručností. Ruka v ruku s tým je našou túžbou doviest' ich k porozumeniu toho, že to najhlbšie a najkrajšie poznanie sa skrýva v pláne, ktorý nám prezrádza Pán Boh prostredníctvom svojho Slova. Radi by sme ich naučili poznať svoje nadanie aj svoje hranice a vedieť použiť to dobré v nás na Božiu slávu a pre dobro spoločnosti. Všetky naše ďalšie konkrétne definované ciele sú definované v kompetenčnom profile absolventa nižšieho sekundárneho vzdelávania. V tejto kapitole by sme radi zopakovali cieľ tak, ako je vyjadrený v ŠkVP ISCED 1.

Cieľom našej školy je **schopnosť žiakov štvrtého ročníka preukázať kompetencie definované v kompetenčnom profile absolventa prvého stupňa školy.**

4. Kompetenčný profil absolventa primárneho vzdelávania

Kompetenčný profil absolventa je založený na **klúčových spôsobilostiach (kompetenciách)**, ktoré zahŕňujú komplex vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov umožňujúcich jednotlivcovi poznávať, účinne konať, hodnotiť, dorozumievať sa a porozumieť si, začleniť sa do spoločenských vzťahov a osobnostne sa rozvíjať – zjednodušene **ide o spôsobilosť uplatniť svoje vzdelanie v pracovnom, občianskom, rodinnom a osobnom živote.**

Kľúčové kompetencie sa formujú na základe osobnej praktickej činnosti a skúsenosti a zároveň sú uplatniteľné v životnej praxi. Nevyjadrujú trvalý stav, ale menia svoju kvalitu a hodnotu počas celého života. Nezastarávajú ako vedomosti, ale majú potenciálnu vlastnosť neustále sa rozvíjať (a preto môžu byť základom celoživotného učenia sa a osobnej flexibility). Sú výsledkom a dôsledkom nielen formálneho (školského) vzdelávania, ale aj neformálneho vzdelávania, ako aj neinštitucionálneho (informálneho) vzdelávania.

⁹ HARKABUS, Štefan et al.. *Slovník klíčových slov a pojmov*. s. 6.

Jednotlivé kľúčové spôsobilosti (kompetencie) sa navzájom prelínajú, prepájajú a majú nadpredmetový programový charakter. **Získavajú sa ako produkt celkového procesu vzdelávania a sebazvedávania**, t. j. kompletného vzdelávacieho programu a iných rozvíjajúcich aktivít prebiehajúcich v rámci školy.

Absolvent programu primárneho vzdelania má podľa Štátneho vzdelávacieho programu osvojené (aj vlastným podielom) základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovedeckej a kultúrnej gramotnosti. Nadobudol základy pre osvojenie účinných techník (celoživotného) učenia sa a pre rozvíjanie spôsobilostí. Získal predpoklady pre to, aby si vážil sám seba, i druhých ľudí, aby bol dokázal ústretovo komunikovať a spolupracovať.

Má osvojené základy používania materinského, štátneho a cudzieho jazyka.

Kompetencie absolventa primárneho stupňa vzdelania v ZŠ Narnia vyjadrené v jednotlivých oblastiach:

Kompetencia	Podrobný popis kompetencie
Kompetencia poznať a vyjadriť základ kresťanskej viery	<ul style="list-style-type: none"> • žiak má pozitívny prístup ku kresťanskému náboženstvu • rozumie základným pravám kresťanského náboženstva(stvorenie sveta,oddelenie od Boha, zjavenie Boha v Ježišovi, smrť a zmŕtvychvstanie Ježiša Krista, druhý príchod a večný život v nebi) • vie o týchto pravdách jednoducho rozprávať
Kompetencia vnímať Boha ako reálnu osobu	<ul style="list-style-type: none"> • žiak vníma Božiu starostlivosť, lásku a Boží smútok alebo aj hnev v prípade previnení • žiak vie, že Pán Boh ho vždy počuje, vždy mu odpustí, má ho rád a rád mu pomôže • prosí Pána Boha o pomoc v rôznych situáciách
Kompetencia vnímať existenciu rôznych kresťanských Cirkví,iných náboženstiev a svetonázorov z kresťanského hľadiska	<ul style="list-style-type: none"> • žiak vie o existencii rôznych kresťanských cirkví a vníma ich pozitívne • žiak vie o existencii rôznych náboženstiev a svetonázorov a vie vyjadriť základný rozdiel medzi kresťanstvom a ostatnými náboženstvami(Ježiš je Boh) • žiak sa pozitívne, tolerantne a ohľaduplne správa voči ľuďom vyznávajúcim iné náboženstvá
Kompetencia vnímať seba ako dôležitého a hodnotného človeka	<ul style="list-style-type: none"> • žiak vníma seba ako človeka, ktorého stvoril Boh s nesmiernou láskou a ktorého má naďalej rád • žiak vníma svoje klady a svoje prejavené nadanie, vie ich definovať a primerane o nich hovoriť • žiak vníma svoje nedostatky ako fakty, ktoré sú jeho súčasťou a vďaka ktorým môže lepšie rozumieť ostatným

Kompetencia vnímať iných ako dôležitých a hodnotných ľudí	<ul style="list-style-type: none"> • žiak vníma iných ako ľudí, ktorých stvoril Boh s nesmiernou láskou a má ich naďalej rád • žiak vníma klady a prejavené nadanie iných, stavia sa k nim pozitívne, vie ich definovať a primerane o nich hovoriť s cieľom povzbudenia iných • žiak vníma nedostatky iných ako fakty, ktoré sú v rôznych podobách súčasťou každého človeka, neposmieva sa iným, naopak povzbudzuje ich a pozitívne na nich vplýva
Kompetencia učiť sa rásť osobnostne	<ul style="list-style-type: none"> • žiak má osvojené základné schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich temperamentových prejavoch a svojich myšlienkových postupoch • pozná základy niektorých techník učenia sa zvládať a premieňať svoj temperament • dokáže zhodnotiť svoj systém učenia sa, prehodnotiť ho a na základe spätnej väzby ďalej pracovať na svojom osobnostnom raste • získané informácie a skúsenosti prehodnocuje, spracováva ich a využíva ich vo svojom učení a iných činnostiach • uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok
Kompetencia učiť sa učiť sa rásť intelektuálne	<ul style="list-style-type: none"> • žiak má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov • pozná základy niekoľkých techník učenia sa osvojovať si nové teoretické a praktické poznatky • dokáže zhodnotiť svoj systém učenia sa, prehodnotiť ho na základe spätnej väzby ďalej pracovať na svojom intelektuálnom raste • získané informácie a skúsenosti prehodnocuje, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach • uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok
Kompetencia riešiť problémy okolo seba	<ul style="list-style-type: none"> • žiak vníma bežné problémy vo svojom okolí, má záujem zúčastniť sa na ich riešení a pozná základné postupy riešenia problémov založené na premyslení si, poradení sa s dospelou osobou a empatickom prístupe
Kompetencia komunikovať v slovenskom jazyku	<ul style="list-style-type: none"> • žiak dokáže sústredene počúvať, neskáče do reči, v zásade dokáže porozumieť hovorenému textu na primeranej úrovni • žiak disponuje širokou slovnou zásobou v slovenskom jazyku, komunikuje bez zbytočných chýb a zlovykov • žiak dokáže vyjadriť svoj názor a vhodne argumentovať • dokáže sa zdieľať so svojimi skúsenosťami a pocitmi vecne a výstižne, dokáže si uvedomiť isté hranice svojho ústneho prejavu • používa ústretový, na empatii i asertivite založený spôsob komunikácie
Kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> • žiak sa dokáže bez väčších problémov dorozumieť

komunikovať v anglickom jazyku	<ul style="list-style-type: none"> dokáže na zrozumiteľnej úrovni opísať svoje záujmy, potreby, prania a nespokojnosť
Kompetencia komunikovať neverbálne	<ul style="list-style-type: none"> žiak rozumie neverbálnym prejavom komunikácie využíva neverbálne prejavy komunikácie dokáže primerane a kontrolovane gestikulovať popri verbálnej komunikácii
Kompetencia pracovať s informáciami	<ul style="list-style-type: none"> žiak dokáže plynule a bez chýb čítať v slovenskom jazyku číta s porozumením, dokáže výstižne zreprodukovať nový, práve prečítaný veku primeraný text dokáže pri čítaní primerane kriticky myslieť, klásť otázky a definovať si vlastné názory na primeranej úrovni podľa požiadaviek slovenského jazyka pre 4. ročník dokáže písomne komunikovať
Kompetencia pracovať s informáciami v anglickom jazyku	<ul style="list-style-type: none"> žiak dokáže plynule a bez väčších nedostatkov čítať jednoduché texty v anglickom jazyku dokáže pracovať s jednoduchým anglickým textom tak, aby dospel k celkovému porozumeniu nezáameho textu na primeranej úrovni
Kompetencia matematicky myslieť	<ul style="list-style-type: none"> žiak používa základné matematické myslenia a riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách je schopný (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely) je pripravený ďalej rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov
Kompetencia prežívať zodpovednosť za prírodu	<ul style="list-style-type: none"> žiak má pozitívny vzťah k prírode v základe pozná nebezpečenstvá, ktoré prírode hrozia uvedomuje si význam zdravej prírody pre zdravie svoje i celého ľudstva uvedomuje si svoju základnú zodpovednosť za jej ochranu a rozvoj správa sa v prírode zodpovedne, pozná základné pravidlá správania sa v prírode
Kompetencia vnímať a rešpektovať svoju kultúru	<ul style="list-style-type: none"> žiak pozná charakteristické znaky slovenskej kultúry (pozná ľudové rozprávky a ich zberateľov, ľudové piesne, pozná nárečia, slovenské jedlá a zvyky...) žiak si uvedomuje rozmanitosť v rámci slovenskej kultúry a rešpektuje ju dokáže o svojej kultúre hovoriť s primeranou hrdosťou
Kompetencia vnímať a rešpektovať kultúru	<ul style="list-style-type: none"> žiak si uvedomuje existenciu iných kultúr

iných	<ul style="list-style-type: none"> • má pozitívny vzťah k iným kultúram, uvedomuje si existenciu kultúrnych rozdielov medzi ľuďmi, dokáže ich rešpektovať a správať sa voči týmto rozdielom ohľaduplne
Kompetencia vedieť využívať IKT v rámci definovaných hraníc	<ul style="list-style-type: none"> • uvedomuje si základné zdravotné a psychické riziká spojené s využívaním internetu a IKT • dokáže využívať IKT na základe definovaných hraníc (časových, priestorových, personálnych) • dostatočne si uvedomuje rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom a rozumie nebezpečenstvám ktoré so sebou virtuálny svet v hrách prináša • ovláda základy potrebných počítačových aplikácií • dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií • vie používať vybrané komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa • dokáže adekvátne veku v rámci definovaných hraníc vyhľadávať informácie na internete • získal základy algoritmického myslenia
Kompetencia viesť zdravý životný štýl	<ul style="list-style-type: none"> • žiak si uvedomuje riziká súčasného prevládajúceho životného štýlu • vie definovať zdravý životný štýl • v rámci možnosti sa snaží o vhodný výber jedla, o každodenný pohyb a zdravý spánok • vie vyjadriť negatíva a nebezpečenstvá užívania drog, alkoholu a iných omamných látok • stáva sa iniciátorom boja proti narkománii
Kompetencia optimisticky myslieť	<ul style="list-style-type: none"> • žiak si uvedomuje vedľajšie produkty pesimistického a nepriateľského správania sa voči iným (zlé vzťahy, smútok, uzatváranie sa do seba, fyzické problémy,...) • dokáže nájsť v každej situácii aspoň jednu pozitívnu vec a cieľ a vedome sa na nej pokúša stavať

Konkrétne ciele pre jednotlivé ročníky na základe kompetenčného profilu absolventa školy

1.ročník	<ul style="list-style-type: none"> - získať nadšenie pre získavanie nových informácií - naučiť sa spolupracovať, vyhrávať a prehrávať - objaviť aspoň jedno svoje nadanie a prvé kroky k jeho rozvoju - mať v triede na konci školského roka aspoň jedného stáleho kamaráta
2.ročník	<p>Všeobecne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naučiť sa porozmýšľať pred urobením rozhodnutia - naučiť sa nebáť urobiť rozhodnutie

	<p>- naučiť sa poniesť dôsledky</p> <p>Poznanie:</p> <p>-posilniť záujem a nadšenie pre získavanie nových informácií</p> <p>-naučiť deti samostatne vyhľadávať informácie</p> <p>Osobnosť:</p> <p>-upevniť schopnosť prehrávať a vyhrávať</p> <p>-rozvíjať objavené nadanie</p> <p>-objaviť ešte aspoň jedno nadanie každého žiaka a urobiť prvé kroky k jeho rozvoju</p> <p>-mať stálych priateľov v triede</p>
3.ročník	<p>Všeobecne:</p> <p>-dosiahnuť zvažovanie detí pred väčšinou rozhodnutí</p> <p>-schopnosť detí zdefinovať si príčinu väčšiny rozhodnutí pred tým, ako ich spravia</p> <p>-dôjsť do cieľa na ceste podľa rozhodnutia</p> <p>Poznanie:</p> <p>-posilniť záujem a nadšenie pre získanie nových informácií</p> <p>-ďalej rozvíjať schopnosť detí samostatne vyhľadávať informácie</p> <p>-naučiť deti zvažovať informácie predtým, než ich prijmú</p> <p>-nájsť odvahu prezentovať svoje poslanie</p> <p>Osobnosť</p> <p>-rozvíjať objavené nadanie</p> <p>-objaviť aspoň jedno ďalšie nadanie užiaka a urobiť prvé kroky k jeho rozvoju</p> <p>-na konci školského roka mať stálych priateľov</p>
4.ročník	<p>Všeobecne:</p> <p>-vedieť predvídať dôsledky svojich rozhodnutí</p> <p>-schopnosť detí zdefinovať si príčinu väčšiny svojich rozhodnutí pred tým, ako ich urobia</p> <p>-nebáť sa urobiť rozhodnutie</p> <p>-dôjsť do cieľa na ceste podľa rozhodnutia</p> <p>Poznanie:</p> <p>-posilniť záujem a nadšenie pre objavovanie súvislostí medzi informáciami</p> <p>-vedieť posúdiť vierohodnosť informácií a ich dopad na život dieťaťa</p> <p>Osobnosť:</p> <p>-uplatňovať schopnosť vyhrávať a prehrávať</p> <p>-rozvíjať objavenie nadanie, obohatiť o poznanie nového nadania a začať ho rozvíjať</p> <p>-udržať si stálych priateľov</p>

5. Kompetenčný profil pedagogického zamestnanca ZŠ Narnia

Ako sme už spomínali, uvedomujeme si, že dosiahnuť definované ciele školy nie je jednoduché a závisí od viacerých faktorov, ktoré sa vzájomne veľmi intenzívne ovplyvňujú. Okrem osobnosti dieťaťa, jeho rodinného prostredia, jeho fyzického a psychického zdravia, jeho predpokladov, nadania a základných povahových čŕt je veľmi dôležitým faktorom práve *osobnosť pedagóga, ktorý žiaka vedie*.

Vychádzajúc z predpokladu, že jedine pedagóg, ktorý osobne disponuje osobitosťami, ktoré chce žiakovi odovzdať, dokáže viesť žiaka k definovaným cieľom, sa budeme snažiť definovať aj kompetenčný profil pedagóga školy. Keďže nám záleží na tom, aby učiteľ viedol žiaka k stanoveným kompetenciám, ako podklad k popisu kompetenčného profilu pedagóga použijeme kompetenčný profil absolventa školy.

Kompetencia	Podrobný popis kompetencie
Kompetencia k samostatnému celoživotnému učeniu sa	<ul style="list-style-type: none"> • uvedomuje si potrebu svojho učenia sa ako prostriedku sebarealizácie a osobného rozvoja, • dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových stratégií učenia sa, • dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať, • kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti
Kompetencia vnímať seba a iných primerane	<ul style="list-style-type: none"> • vníma seba ako človeka s nesmiernou hodnotou danou Bohom • vníma svoje klady a svoje prejavované nadanie, vie ich definovať a primerane o nich hovoriť • vníma svoje nedostatky ako fakty, ktoré sú jeho súčasťou a vďaka ktorým môže lepšie rozumieť iným • dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku, • vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami, • osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine - uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov, • dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medziosobných vzťahoch
Sociálne kompetencie	<ul style="list-style-type: none"> • vníma svojich žiakov aj iných ľudí ako tých, ktorých stvoril Boh s nesmiernou láskou a ktorých má naďalej veľmi rád • vníma klady a prejavované nadanie žiakov, stavia sa k nim pozitívne, vie ich definovať a primerane o nich hovoriť s cieľom povzbudenia • vníma nedostatky žiaka ako fakty, ktoré sú v rôznych podobách súčasťou každého človeka, nezosmiešňuje žiakov, naopak povzbudzuje ich a pozitívne vplýva na ich rozvoj
Komunikačné kompetencie	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie, • efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie, • vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk, • dokáže primerane komunikovať v materinskom a v anglickom jazyku • chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú

	základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti
Kompetencia riešiť problémy	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení, • je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov, • dokáže spoznávať pri jednotlivých riešení ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úrovně ich rizika, • má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov
Kompetencia uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky	<ul style="list-style-type: none"> • používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách, • používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky), • používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov
Kompetencia v oblasti informačných a komunikačných technológií	<ul style="list-style-type: none"> • uvedomuje si zdravotné a psychické riziká spojené s využívaním internetu a IKT • dokáže využívať IKT na základe definovaných hraníc (časových, priestorových, personálnych) a vedie k tomu žiakov • má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT, využíva IKT na vyučovaní a ďalej sa vzdeláva v tejto oblasti
Kompetencie občianske	<ul style="list-style-type: none"> • má základnú úctu voči autoritám, je schopný vážiť si vedenie krajiny, mesta či iné vedenie (napriek odlišnému názoru) ako Bohom stvoreného a milovaného človeka • pozná výzvu Biblie modliť sa za authority, rozumie tejto výzve a povzbudzuje k tomu žiakov • uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie, • vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti, • uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných, • je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti, • má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia • je sebakritický, uvedomuje si, že jeho názor sa môže meniť, že jeho poznanie je čiastkové a môže sa mýliť
Kompetencie pracovné	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov, • je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny, • chápe princípy podnikania a zvažuje svoje predpoklady pri jeho budúcom plánovaní, • dokáže získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach
Kompetencie smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v práci, ale aj v každodennom živote

Kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže sa vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov výtvarného a hudobného umenia • dokáže sa orientovať v umeleckých druhoch a štýloch a používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky, • uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti, • cení si a rešpektuje umenie a kultúrne historické tradície, • pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu), • správa sa kultívovane, primerane okolnostiam a situáciám, • je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr
Kompetencia poznať a vyjadriť základ kresťanskej viery	<ul style="list-style-type: none"> • má pozitívny prístup ku kresťanskému náboženstvu • rozumie základným východiskám kresťanského náboženstva • uvedomuje si, že kresťanstvo je životný štýl - byť kresťanom znamená nasledovať Ježiša Krista • žije kresťanským životným štýlom a povzbudzuje k tomu aj iných • vníma Bibliu ako základ pre poznávanie Boha a vie sa v Biblii orientovať
Kompetencia vnímať existenciu rôznych kresťanských cirkví, iných náboženstiev a svetonázorov z kresťanského hľadiska	<ul style="list-style-type: none"> • vie o existencii rôznych kresťanských cirkví a vníma ich pozitívne • vie o existencii iných náboženstiev a svetonázorov a vie vyjadriť základný rozdiel medzi kresťanstvom a ostatnými náboženstvami (<i>Ježiš je Boh</i>) • pozitívne, tolerantne a ohľaduplne sa správa voči ľuďom vyznávajúcim iné náboženstvá
Kompetencia viesť zdravý životný štýl	<ul style="list-style-type: none"> • uvedomuje si riziká v súčasnosti prevládajúceho životného štýlu • v rámci možnosti sa snaží o vhodný výber jedla, o každodenný pohyb a zdravý spánok • má jasné hranice v oblasti omamných látok a stáva sa iniciátorom boja proti narkománii a závislostiam
Kompetencia optimisticky myslieť	<ul style="list-style-type: none"> • uvedomuje si vedľajšie produkty pesimistického a nepriateľského správania voči iným (zlé vzťahy, smútok, uzatváranie sa do seba, fyzické problémy,..) • dokáže hľadať v rôznych situáciách aspoň jednu pozitívnu vec a cieľavedome sa na nej pokúša stavať

6. Pedagogické stratégie

Ako sme spomenuli vyššie, Základnú školu Narniu by sme mohli definovať ako tradičnú s inovatívnymi stratégiami a metódami. Pedagogické stratégie, ktoré vzdelávací program predkladá, sú stratégiami, ktoré sú známe v našom školstve od nepamäti.

S istou hrdosťou môžeme prehlásiť, že práve československé školstvo prišlo prostredníctvom Jana Amosa Komenského s myšlienkou vzdelávať žiakov v mladšom školskom veku prostredníctvom hier a zážitkov. K Janovi Amosovi Komenskému sa ZŠ Narnia hlási po stránke pedagogickej, ale aj duchovnej. Jan Amos Komenský ako biskup vtedajšej Jednoty bratskej predstavuje teologické korene zriaďovateľa školy, Cirkvi bratskej.

Pedagogické stratégie Jana Amosa Komenského sú všeobecne známe. Napriek tomu, že v jeho knihách badať zreteľné ciele vychovať žiakov na základe kresťanskej etiky a k viere v Boha, jeho metódy a definície sa v oklieštenej podobe predkladali ako nenahraditeľné a jedinečné aj v komunistickom školstve. Po páde komunizmu sa metódy, v ktorých pozadí stál aj práve Jan Amos Komenský, ako tvorivá dramatika,

prehlbujúce vyučovanie a podobne stali všeobecne odporúčanými natoľko, že v našom vysokom školstve vznikli osobitné odbory na štúdium práve týchto metód vyučovania.

ZŠ Narnia čerpá z týchto metód. Dôrazom pri voľbe pedagogických stratégií je láska k deťom, radosť z vyučovania a vyučovanie na základe vlastnej skúsenosti s učivom. Ďalšími nevyhnutnými dôrazmi sú prispôsobovanie štandardu schopnostiam žiaka v rámci hraníc povolených Ministerstvom školstva a prispôsobovanie obsahu vyučovania dobe, do ktorej žiaci pravdepodobne rastú (výber a kvalita vyučovania jazykov, vyučovanie informačno-komunikačných technológií a pod.).

Poučení Janom Amosom Komenským sa v ZŠ Narnia snažíme prepojiť jednotlivé predmety vyučovania spoločnou integrujúcou myšlienkou. Keďže súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu je práve výchova žiakov k jednotlivým formám správania, integrujúca myšlienka je vždy výchovná, zameraná na výchovné pôsobenie žiakov v pozadí vyučovania.

Na základe povedaného by sme sa mohli pokúsiť definovať primárny stupeň Základnej školy Narnia ako **základnú školu s prvkami integrovaného tematického vyučovania, s využívaním metodiky Hejného matematiky a s rozšíreným vyučovaním anglického jazyka. Stratégia čítania je spojená s využívaním metodického postupu Sfumato a písanie Fontu Comenia script.**

- Sfumato – splývavé čítanie
- Comenia script
- Integrované tematické vyučovanie (systém aplikačných úloh a životných zručností)
- Rozšírené vyučovanie anglického jazyka prostredníctvom projektu Creative English
- Metóda Hejného matematiky
- Funkčná gramotnosť

6.1 Vedenie k funkčnej gramotnosti

Okrem dvoch vyššie spomenutých stratégií kladie ZŠ Narnia špecifický dôraz na stratégiu, ktorú by sme mohli pomenovať „vedenie k skúsenosti“. Cieľom tejto stratégie je priviesť žiaka k praktickému uvedomeniu si možnosti využitia vedomostí v praxi.

Danú stratégiu je možné realizovať dvoma základnými spôsobmi, a to:

- nadväzovaním na predchádzajúce skúsenosti žiakov
- vedenie žiakov k novej skúsenosti

Danú stratégiu je možné naplňať rôznorodými metódami, z ktorých sa nám zatiaľ najviac osvedčila **projektová metóda s využitím medzipredmetových vzťahov.**

Aby bola daná pedagogická stratégia skutočne využitá, je potrebné nastaviť vzdelávacie štandardy jednotlivých predmetov tak, aby z nich vyplývala funkčná gramotnosť žiakov. Povinnosťou nadriadených je sledovať dosahovanie daných štandardov.

6.2 Integrované tematické vyučovanie

Pod ITV rozumieme systém výchovy a vzdelávania v škole, kde pozadie väčšiny vyučovacích a

výchovných predmetov tvorí tá istá výchovná myšlienka. V ZŠ Narnia slúžia ako základ pre tvorbu integrujúcich výchovných myšlienok **tzv. prierezové témy** dané Ministerstvom školstva v Štátnom vzdelávacom programe a v rámci ich rozsahu vyberáme a konkretizujeme ešte kresťansko – etickú **hodnotu mesiaca**, ktorá je úzko spojená s hodnotami školy (viď. časť 3 .Poslanie, hodnoty školy)

***Prierezové témy** sa podľa Štátneho vzdelávacieho programu prelínajú vzdelávacími oblasťami. Odrážajú aktuálne problémy súčasnosti, sú určitým návodom na ich prevenciu a riešenie, ale zároveň slúžia aj na prehĺbenie základného učiva, zdôraznenie aplikačného charakteru, majú prispieť k tomu, aby si žiaci rozšírili rozhľad, osvojili si určité postoje, hodnoty, rozhodovanie. Prepájajú rôzne oblasti základného učiva, prispievajú ku komplexnosti vzdelávania žiakov a pozitívne ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania kľúčových kompetencií (spôsobilostí) žiakov. Môžu sa vyučovať v rámci jednotlivých učebných predmetov alebo formou kurzov, prípadne samostatného voliteľného predmetu.*

Na úrovni primárneho vzdelávania zavádza Štátny vzdelávací program tieto prierezové témy:

Mediálna výchova

Jedným z významných socializačných faktorov ovplyvňujúcich hodnoty, postoje a správanie jedinca sú médiá. Osvojenie schopnosti kompetentného zaobchádzania s médiami je cieľom mediálnej výchovy ako prierezovej témy.

Cieľ prierezovej témy je, aby žiaci:	Vyučovacie predmety
<ul style="list-style-type: none"> • lepšie porozumeli pravidlám fungovania mediálneho sveta a primerane veku sa v ňom orientovali, • dokázali posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesionálny rast, • dokázali si uvedomiť negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať, • vedeli tvoriť mediálne produkty. 	

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ (OSR)

sa prelína celým vzdelávaním. Jej cieľom je prispieť ku komplexnému osobnostnému rastu žiaka a rozvoju jeho životných zručností. Uplatňovaním tejto prierezovej témy sa vytvára prostredie pre podporu individuality a zdravého sebavedomia žiaka na jednej strane a rozvoj zmyslu pre spoločnosť založenej na rovnosti a tolerancii na druhej strane.

Cieľ prierezovej témy je, aby žiaci :	Vyučovacie predmety:
<ul style="list-style-type: none"> • porozumeli sebe a iným 	S JL, Náboženstvo – Cirkev bratská,

<ul style="list-style-type: none"> • získavali pozitívny postoja k sebe a druhým • zvládali vlastné správanie • formovali dobré medziľudské vzťahy v triede i mimo nej • rozvíjali základné zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce • získavali základné sociálne zručnosti pre riešenie rôznych situácií • akceptovali rôzne typy ľudí, názorov, prístupov k riešeniu problémov • formovali postoje na základe medziľudských práv • uplatňovali základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania v každodennom živote 	ANJ, triednické hodiny
--	------------------------

Dopravná výchova

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, korčuliari, kolobežkári, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Okrem pozitívnych stránok má doprava a motorizmus aj veľa záporných stránok. Neúmerný je počet dopravných nehôd, ktorých účastníkmi sú deti v mladšom a staršom školskom veku. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy.

Úlohou výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke v škole je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov – pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na detských dopravných ihriskách alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Cieľ prierezovej témy je, aby žiaci:	Vyučovacie predmety
<ul style="list-style-type: none"> • pochopili funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi, • sformovali si mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke, • uplatňovali zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec) a pod., • boli spôsobilí pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote, • boli schopní zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli, • boli schopní zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke, • pochopili význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby 	<p>Samostatný kurz</p> <p>SJL, PRI, TEV,</p> <p>Pred a počas turistického a cyklistického výcviku</p>

bicykla, <ul style="list-style-type: none"> • uvedomili si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky. 	
---	--

Ochrana života a zdravia

Ochrana života a zdravia (OŽZ) realizujeme v učebných predmetoch a samostatnou organizačnou formou vyučovania – **didaktické hry**. V rámci témy sa aplikuje učivo, ktoré bolo v minulosti súčasťou povinného učiva ochrany človeka a prírody (OČP). Ochrana života a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Cieľom je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Obsah učiva je predovšetkým orientovaný na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu.

Cieľom prierezovej témy je, aby žiaci	Vyučovacie predmety
<ul style="list-style-type: none"> • si formovali vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, zdravia a života iných ľudí, • mali potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky, osvojili si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. • si rozvíjali morálne vlastnosti, tvoriace základ vlasteneckého a národného cítienia, formovali predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách. • vedeli sa správať a poznali možné riešenia v mimoriadnych situáciách – civilná ochrana • poznali základy poskytovania prvej pomoci -zdravotná príprava • mali pozitívny vzťah k pohybu a pobytu v prírode a aktívne ho využívali 	TEV, SJL,PRI,VLA, Triednické hodiny

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Prierezová téma spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov – komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt. V tejto prierezovej téme je obsah zameraný na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektu, ktorú budú môcť využívať v ostatných predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti, pri prezentácii svojej školy.

Cieľom je, aby žiaci vedeli prezentovať akúkoľvek svoju prácu.

Enviromentálna výchova

Cieľom prierezovej témy je, aby žiaci	Vyučovacie predmety
<ul style="list-style-type: none">• dokázali vnímať negatívne zásahy človeka vo svojom širšom životnom prostredí;• vedeli navrhnúť možnosti, riešenia smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia na lokálnej úrovni a aktívne sa na nich podieľal;• spoznali globálne ekologické problémy, kriticky hodnotili ich vplyv• porozumeli princípom ochrany a uchovania prírody pre ďalšie generácie• poznali technológie a materiály, ktoré sú šetrné a ktoré poškodzujú životné prostredie, uprednostňovali ich pri výbere• spoznali možnosti ako sa osobne aj ako trieda môžu zapojiť do starostlivosti o životné prostredie• správali sa šetrne k prírodným zdrojom, vedel prispôsobiť svoje návyky v prospech zachovania životných podmienok.	PRI, VLA,SJL,ANJ Cvičenia v prírode (1. - 4. ročník ZŠ)

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky.

Nakoľko sa vláda Slovenskej republiky zaviazala realizovať Odporúčania na ochranu tradičnej kultúry a folklóru a Generálnou konferenciou UNESCO bol schválený: Dohovor o ochrane nehmotného kultúrneho dedičstva ako aj Dohovor o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov, preto uvedenú prierezovú tému nenásilnou formou začleňujeme vo vyučovaní do viacerých predmetov, prostredníctvom ich obsahov,

ale aj formou projektov, exkurzií a pod. Vhodnými sa javia najmä predmety výtvarná, hudobná, literárna a etická výchova, pracovné vyučovanie, prírodoveda, vlastiveda.

Multikultúrna výchova

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehlbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamenala len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola a dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu, či xenofóbie.

Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí. Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola fungovala ako spravodlivý systém, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Cieľ prierezovej témy je, aby žiaci:	Vyučovacie predmety
<ul style="list-style-type: none">• rozvíjali svoju kultúrnu identitu a interkultúrne kompetencie;• spoznali rozličné tradičné aj nové kultúry• akceptovali prirodzenú rozmanitosť spoločnosti, rešpektovali kultúrne, náboženské a iné odlišnosti ľudí a spoločenských skupín;• uplatňovali svoje práva a rešpektovali práva iných ľudí.	Náboženstvo - Cirkev bratská SJL, PRI,VLA,ANJ HUV,VYV

Prierezové témy a hodnoty mesiaca v ZŠ Narnia majú svoj základ vo vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“, ktorú predstavujú predmety JaSOM (Ja a svet okolo mňa) a Náboženstvo Cirkev bratská. Prierezové témy tvoria základ osnov predmetu JaSOM, v ktorých sa primerane veku konkretizujú a definujú v jednoduchých myšlienkach. Na základe daných prierezových tém učiteľia tvoria tematické výchovno - vzdelávacie plány ostatných predmetov tak, aby v pozadí učiva do čo najvyššej miery mohli využiť integrujúcu prierezovú tému (hodnotu), vyplývajúcu z predmetu JaSOM.

Príklad

Na predmete JaSOM v každom ročníku vyučuje prierezová téma - Enviromentálna výchova -

preklápame ju do polohy Úctu k Bohu, pretože svet stvoril a my ho máme chrániť. V jednotlivých ročníkoch je primerane veku skonzretizovaná do jednoduchých výchovných tém, napr. v druhom ročníku „Chránim svet okolo mňa“. Na základe danej prierezovej témy sa na predmete náboženstvo preberá príbeh z Biblie o stvorení a poverení človeka byť správcom prírody¹⁰. Na predmete JASOM deti prenikajú do histórie problematiky, sú im tu predstavené problémy súčasného životného prostredia a možné kroky nápravy. Na čítaní žiaci čítajú články, ktoré súvisia s danou tematikou a podľa možností ju prehľbujú. Na prírodovede a vlastivede sa preberá učivo, ktoré problematiku životného prostredia rozšíri. Na výtvarnej výchove deti tvoria dielo o prírode a na hudobnej výchove sa učia učivo podľa učebných plánov pomocou piesní, ktoré tiež súvisia s danou problematikou. Na matematike učiteľ s troškou fantázie vytvorí slovné úlohy, ktoré odrážajú to, čím žiaci v daných týždňoch žijú. Telesná výchova má v tematickom výchovno-vzdelávacom pláne okrem iného aktivity na čerstvom vzduchu, ktoré pomáhajú žiakom uvedomovať si dôležitosť zdravého životného štýlu a zdravej prírody.

Tematický výchovno-vzdelávací plán prierezových tém je zaintegrovaný v jednotlivých tematických výchovno-vzdelávacích plánoch. Na základe dohody riaditeľa s učiteľmi jednotlivých ročníkov bude konkretizácia a prípadné menšie zmeny tematických prierezových tém vždy zaznamenané v pláne práce na konkrétny školský rok.

V ZŠ Narnia budeme využívať prierezové tematiky v pozadí ako integrujúce myšlienky, ktorých obsah sa bude prelínať do jednotlivých predmetov. Výnimku bude tvoriť tematika „Dopravná výchova“, ktorá bude prebiehať vo forme kurzu.

Spôsob integrácie prierezových tém

Ranný kruh – Ja a svet okolo mňa

Ranný kruh, je 25 - minútovým ranným stretnutím triedneho učiteľa so žiakmi. Prebieha 1x - 3x v týždni, pričom zvyšné dni sa v tom istom čase uskutočňuje triednická hodina, alebo je triednická hodina v popoludňajších hodinách. Ja som alebo triednická hodina sa začína ráno o 7.45. Prvá vyučovacia hodina sa začína o 8.15 hod.

Ja som a TH slúži na definovanie myšlienky mesiaca, tzv. prierezovej témy a hodnoty, ktorá (ako sme spomenuli vyššie) slúži ako odrazový mostík pri integrácii. Daná prierezová téma je na základe pripraveného časovo-tematického plánu integrovaná do jednotlivých predmetov vyučovania. Kým na ostatných predmetoch je daná tematika v pozadí vyučovania, na Ja som a TH je ústrednou myšlienkou.

Obsah Ja som sa zároveň prelína s obsahom triednických hodín. Časovo-tematický plán TH a Ja som je rovnaký. Na triednickej hodine aj na Ja som sa žiaci venujú výchovným prierezovým tematikám, ale aj ďalším aktuálnym otázkam, ktoré v priebehu školských dní v triede vyvstanú.

Základnú obsahovú náplň daného predmetu tvorí práve obsah prierezových tém obohatený o dôrazy ZŠ Narnia smerujúce k získavaniu kompetencií žiakov, ktoré sme si stanovili v kompetenčnom profile absolventa.

Integrácia prierezovej témy vždy obsahuje:

a) Integráciu prierezovej témy – hodnoty mesiaca, kresťanskej etickej výchovy a čítania ľubovoľnej

¹⁰ Biblia, Genesis 1,2

literatúry v slovenskom alebo cudzom jazyku

- žiaci počas jedného prierezového obdobia čítajú nepovinnú literatúru k danej výchovnej tematike v slovenskom jazyku alebo anglickom. Vo vyšších ročníkoch môže pribudnúť aj literatúra v ďalších cudzích jazykoch.

b) *Integráciu aktuálnej prierezovej témy, kresťanskej etickej výchovy a prierezovej témy „tvorba projektu a prezentačné skúsenosti“*

- žiaci v rámci prierezového obdobia často pracujú na zadanom projekte súvisiacom s témou, a to buď v rámci jedného predmetu, alebo integrované v rámci viacerých predmetov naraz

- prostredníctvom projektu využívajúceho medzipredmetové vzťahy (napr. prierezová téma priateľstvo sa môže integrovať do HUV, VYV, OBN, CUJ, SJL, INF, BIO... Vyučujúci viacerých predmetov sa dohodnú na zadaní spoločného projektu, ktorý prepojí vedomosti jednotlivých predmetov, a bude hodnotený na každom z týchto predmetov.)

Realizácia prierezových období

Súčasťou Plánu práce školy si pedagogická rada stanoví rozvrh prierezových tém obohatených o kresťanské etické hodnoty. Obdobie jednej prierezovej témy trvá približne 4 týždne. Prierezové obdobie sa končí slávnostným dňom s názvom „Wonder Day“.

Wonder Day tvoria dve hlavné zložky, a to narnijské bohoslužby s názvom „Celebration“ a „odmenová akcia“.

„Celebration“ vedú učitelia spolu so žiakmi. V závere „celebration“ poverený pedagóg vyhodnotí tzv. „good deeds“ (dobré činy) a súťaže za posledné obdobie.

„Odmenová akcia“ sa uskutočňuje spravidla v odpoľudňajších hodinách. Vždy reflektuje na tému, ktorej sa žiaci venovali. Môže to byť divadlo, exkurzia, koncert, hry a súťaže, karneval a podobné akcie.

7. Organizačné zabezpečenie pedagogických stratégií

Kresťanská etická výchova prostredníctvom prierezových tém

Vyučovanie v ZŠ Narnia sa každý deň začína v kruhu na koberci triednickou hodinou alebo predmetom s názvom JASOM.

Triednická hodina prebieha vždy v pondelok a piatok ráno od 7:45 do 8:10. Jej obsahom je zdieľanie zážitkov po prežitom víkende, riešenie triednych záležitostí, hodnotenie týždňa a podobne.

Predmet JaSOM prebieha v utorok až štvrtok v tom istom čase. Obsahom tohto predmetu je tiež zdieľanie sa, diskusia, čítanie príbehov alebo kníh na pokračovanie, študovanie encyklopédie, prípadne sledovanie 10-15 minútových častí seriálu na pokračovanie na danú tému, a to všetko k téme, ktorú sme nazvali *prierezovou*.

Ďalšie vyučovanie pokračuje podľa rozvrhu hodín, pričom v pozadí každej hodiny sa spravidla nesie myšlienka z predmetu JaSOM.

Jedna prierezová téma trvá približne štyri týždne a obdobie trvania prierezovej témy označujeme ako „prierezové obdobie.“ Jeho začiatok a koniec je vždy jasne definovaný. Prierezové obdobie sa začína vždy v pondelok po tzv. Wonder day, ktorým sa prierezové obdobie zároveň končí. Dátum, v ktorom sa uskutoční Wonder day je celé obdobie zverejnený na plagáte s prierezovou témou napr. na stene v triede.

Na konci prierezového obdobia je slávnostný deň – Wonder day.

Wonder day je deň, na ktorý sa žiaci tešia nielen z dôvodu prezentácie svojich projektov či

získavania hodnotenia. Okrem toho je každý Wonder day spojený so záverečnou akciou podporujúcou myšlienku, ktorej sme sa celé prierezové obdobie venovali. Väčšinou v odpoľudňajších hodinách tak žiaci odchádzajú púšťať do prírody šarkanov, čistiť znečistený potok, navštíviť ľudí do domova dôchodcov, zahrať sa na Mikuláškov v azylovom dome, pozrieť si divadelný príbeh na aktuálnu myšlienku a podobne.

Prostredníctvom integrovaného tematického vyučovania sa takto v ZŠ Narnia snažíme urobiť školu jednak prístupnou, plnou zaujímavých a radostných nápadov, kde si každé dieťa môže nájsť to, čo je práve jemu blízke, na druhej strane sa však učí prekonávať aj to, čo sa mu nechce, čo mu nie je príjemné a k čomu práve nemá vzťah. Tento tak trochu skautský systém výchovy vedie žiakov nenútené k sebamotivácii, učí ich pracovať samostatne aj v skupinách, učí ich už na primárnom stupni základnej školy vyhľadávať informácie, a získavať poznatky i skúsenosti nielen v škole, ale aj na rôznych iných miestach (detské domovy, domovy dôchodcov, domovy pre mentálne a telesne postihnutých ľudí, múzeá, skládka, zber materiálu, rôzne firmy a pod.). Žiaci sú zároveň primerane veku vedení k tvorbe projektov a k ich prezentácii. Ich hrdosť na výsledky svojho výskumu a dodatočná odmena ich zároveň povzbudzuje k ďalším aktivitám, k štúdiu a zanecháva v nich všeobecne radosť zo školy.

Organizácia v triede

Ďalšou výchovnou stratégiou je organizácia žiakov v rámci triedy.

Nadväzujúc na príbeh krajiny Narnie od C. S. Lewisa, volíme v ZŠ Narnia kráľa triedy. Na prvom stupni sa strieda tzv. kráľ triedy a jeho dvaja pomocníci spravidla každý týždeň.

Práva a povinnosti kráľa triedy:

1. Stretáva sa s riaditeľkou školy a s kráľmi ostatných tried na základe pozvania riaditeľky. Oboznamuje s tým triedu.
2. Kráľ triedy a jeho pomocníci sa stretávajú s triednym učiteľom.
3. Kráľ triedy je zodpovedný za to, aby plnili povinnosti pomocníci v triede, za poriadok v triede.
4. V prípade, že sa trieda potrebuje na niečom dohodnúť, diskusiu vedie kráľ triedy. Požiadavku predloží triednemu učiteľovi, prípadne riaditeľke školy.

Kráľa a pomocníkov volí triedny učiteľ každý týždeň podľa kľúču, ktorý si sám zvolí tak, aby sa vystriedali všetci žiaci triedy. Pomocníci sú vždy dvaja.

Úlohou pomocníkov je:

1. Dbať na poriadok v triede:
 - zabezpečiť upratanie triedy pred ďalšou vyučovacou hodinou (papieriky, uložiť aktovky, poriadok na laviciach, v dózach na telesnú výchovu, na poličkách)
 - zabezpečiť čistú tabuľu pred každou vyučovacou hodinou
2. Dbať na disciplínu na začiatku každej vyučovacej hodiny

- oznamujú učiteľovi mená chýbajúcich žiakov pred začiatkom každej vyučovacej hodiny

3. Povinnosťou kráľa a pomocníkov je upozorniť žiakov po zvonení, aby si sadli na miesta a ticho čakali príchod učiteľa. Po príchode učiteľa pomocníci oznamujú učiteľovi mená chýbajúcich žiakov.

V prípade, že si kráľ a pomocník nevykonáva kvalitne svoje povinnosti, môže byť za nedôsledné dodržiavanie pravidiel potrestaný „Sad Pointom“. Naopak, za veľmi dôkladné dodržiavanie povinností, v prípade, že ho nemusel nikto z vedenia triedy napomenúť, môže triedny učiteľ pomocníkov na konci týždňa odmeniť.

Základné formy vyučovanie

Prehlbujúce vyučovanie

Motto ZŠ Narnia, uvedené na začiatku tohto materiálu nás odkazuje na poznávanie toho, čo je pod povrchom – „*Chod' stále vyššie a stále viac dovnútra. Čím ďalej takto zájdeš, tým väčšie veci objavíš. Každá vec je vo vnútri väčšia ako všetko okolo nej.*“

Základnou formou vyučovania v ZŠ Narnia je práve vyučovanie, pomocou ktorého sa snažíme priviesť deti do hĺbky učiva, a to jednak po kvalitatívnej stránke (k pochopeniu jeho významu, k praktickým výsledkom, ktoré jeho pochopenie prináša), jednak po stránke kvantitatívnej (k nadobudnutiu toľkých poznatkov v rámci daného učiva, koľko sú žiaci schopní bez veľkej námahy zvládnuť).

Tomuto typu vyučovania v ZŠ Narnia hovoríme prehlbujúce vyučovanie.

Ak je napríklad štandardným cieľom učiva prvouky v 1. ročníku naučiť sa, ako zvieratá zimujú, učiteľ, ktorý vie, že väčšina žiakov už toto učivo ovláda, v rámci učiva skúma spolu so žiakmi život v zime ďalších zvierat, ktoré učebnica už nepredkladá.

Kontrolórom správnosti prehlbujúceho vyučovania je opätovné sledovanie cieľa. V prípade, že stále sledujeme cieľ, ktorý je daný štandardom, no učivo je prehlbované, prehlbujúce vyučovanie bolo správne.

V prípade, že je cieľom napríklad naučiť sa sčítavať a odčítavať do 10 a moji žiaci sčítavajú a odčítavajú do 20, prehlbujúce vyučovanie treba prehodnotiť. Nejde tu totiž o prehlbenie učiva, ale o jeho rozšírenie. V takom prípade hrozí nebezpečenstvo rýchleho, ale povrchného postupu.

Rozširujúce vyučovanie

Rozširujúce vyučovanie je ďalším krokom po prehlbujúcom vyučovaní a týka sa spravidla žiakov s nadpriemerným nadaním – všeobecne, alebo v jednotlivom predmete.

Pri rozširujúcom vyučovaní už ide v podstate o vytvorenie individuálneho učebného plánu pre žiakov, ktorí zvládli dané učivo do takej miery, že jeho ďalšie prehlbovanie sa už prelína s učivom ďalšieho stupňa alebo ročníka. Takýmto žiakom môže učiteľ predložiť individuálny učebný plán – čiastočný (len v danom učive) alebo predmetový (pre celý predmet), prípadne všeobecný (pre celý ročník). Vytvorenie čiastočného individuálneho plánu musí učiteľ vždy prerokovať so školským psychológom, s rodičmi a predložiť riaditeľovi na schválenie. Predmetový alebo všeobecný individuálny učebný plán môže učiteľ žiakovi predložiť len na základe odporúčenia školského psychológa, pohovoru s rodičmi, odporúčenia pedagogicko-psychologickej poradne a po schválení riaditeľom školy.

Vyučovanie v dvoch skupinách

V ZŠ Narnia sa niektoré predmety vyučujú v dvoch paralelných skupinách. Hodiny AJ prebiehajú vždy delene s hodinami hlavných predmetov – M a SJ, prípadne podľa potreby. Tým je pri náročnom učive zabezpečený individuálnejší prístup v skupine spravidla 9 žiakov.

Príprava vyučovania

Zadefinovanie cieľov

Okrem výchovného cieľa, ktorý sa nesie v pozadí vyučovania, má každý predmet svoj cieľ rozdelený na podciele podľa tematických celkov. Podciele si učiteľ ešte konkretizuje v prípravách na vyučovanie na každú vyučovaciu hodinu osobitne. Ciele sú zároveň kategorizované. To znamená, že učiteľ definuje cieľ predmetu aj konkrétne ciele vyučovacích hodín pre štandardných žiakov v danom učive, žiakov, ktorí dané učivo zvládajú s predstihom, aj pre žiakov s pomalším tempom porozumenia (aj v prípade, že žiaci nie sú zaradení ako žiaci so špeciálnymi VV potrebami).

Príprava troch krokov

Každý učiteľ si spravidla na každú hodinu pripraví okrem cieľa aj minimálne tri kroky (metódy), pomocou ktorých sa bude snažiť naplniť stanovený cieľ. Dané kroky sú dobrovoľné, podmienkou je cieľavedomosť, pružnosť, atraktivnosť a striedanie charakteru.

Rôzne metódy vyučovania

Ako sme vyššie definovali, žiaci ZŠ Narnia sú vedení k samostatnému získavaniu poznatkov pod dohľadom a vedením učiteľa. Na základe toho sú v ZŠ Narnia definované dve základné metódy, ktoré by mal učiteľ v rôznych obmenách použiť na každom svojom predmete minimálne 1x za mesiac.

Projektová metóda

Žiaci s pomocou učiteľa skúmajú dané učivo a spoločne zisťujú tajomstvá a systémy fungovania vecí okolo nás. Veľa času trávia v školskej alebo mestskej knižnici, ktorá je súčasťou školy. Od tretieho ročníka čiastočne používajú internet, vždy pod dohľadom učiteľa. Svoje prieskumy žiaci s učiteľom zhrnú do projektov, ktoré sa stávajú základom ich vedomostí z daného predmetu.

Brainstorming

Druhou základnou metódou väčšiny vyučovacích hodín v ZŠ Narnia je „*brainstorming*“. Deti sú vedené rôznym spôsobom k tomu, aby vyjadrili svoj názor, svoje pocity, svoje nápady bez ohľadu na to, či si nimi sú isté, alebo nie. Všetky nápady učiteľ prezentuje ako cenné, zapíše sa na tabuľu a roztriedia sa podľa toho, čo učiteľ sleduje. Spoločným zaujímavým systémom prídu žiaci k správne riešeniu problému.

Učenie na stanovištiach

Deti pracujú v skupinách na rôznych úlohách, rieša úlohy a zaznamenávajú svoje získané

vedomosti, spolupracujú a na záver prezentujú svoju prácu.

Akýkoľvek ďalší výber metód je ponechaný na učiteľovi, jeho fantázii, tvorivosti a múdrosti. Podmienkou a kontrolným indikátorom je *vyučovanie prostredníctvom vyššie predložených foriem, plnenie stanovených cieľov vyučovania a prístup k žiakom podľa vyššie predloženého psychologického základu školy.*

Našou snahou je vyučovanie obohacovať o mnohé aktivizujúce metódy, medzi najčastejšie využívané metódy patria zážitkové metódy.

Projekt Creative English

Druhým špecifikom ZŠ Narnia je projekt Creative English.

Projekt Creative English pozostáva z troch hlavných zložiek vyučovania anglického jazyka, a to jednej povinnej, jednej nep povinnej a jednej tzv. podvedomej.

Povinnou zložkou vyučovania anglického jazyka sú tri vyučovacie hodiny angličtiny týždenne v každom ročníku primárneho stupňa. Žiaci sa učia anglický jazyk neformálnym aj menej formálnym spôsobom, neoddeliteľnou súčasťou vyučovania sú hry, piesne, rečňovanky a súťaže. Takýmto spôsobom v 1. ročníku získavajú širokú slovnú zásobu, v 2. ročníku nadobúdajú schopnosť správne gramaticky tvoriť vety, v 3. ročníku rozvíjajú schopnosť komunikácie a začínajú pracovať s anglickým textom, čo ďalej prehľbujú a rozširujú v 4. ročníku.

Zahraničný lektor v odpoľudňajších hodinách spravidla ponúka žiakom jednak neformálne vyučovanie anglického jazyka zamerané na zvládnutie a prehľbenie povinného učiva, jednak v spolupráci s koordinátorom pre muzikály dve hodiny tvorivej angličtiny, výsledkom ktorej je vystúpenie v anglickom jazyku vždy na pol roka.

Tvorivá angličtina t.j. krúžky s názvom „Musical“ a hudobno dramatická výchova je nepovinným záujmovým útvarom v popoludňajších hodinách, ktorý prirodzene nadväzuje na obsah a formy vyučovania anglického jazyka na povinných hodinách. Žiaci spoločne preberajú zaujímavý príbeh a prostredníctvom metód tvorivej dramatiky sa stávajú jeho súčasťou. Nenútené sa zoznamujú so slovnou zásobou príbehu a postupom času zvládajú komunikáciu jednotlivých postáv v anglickom jazyku. Súčasťou krúžku je nácvik a choreografia anglických piesní, aj jednoduchá tvorba kulís. Zahraničný lektor spravidla spolupracuje pri príprave muzikálu a hudobno – dramatického programu, výsledkom ktorej je vystúpenie v anglickom jazyku vždy na pol roka.

Od druhého ročníka sa žiaci, ktorí nacvičujú muzikál a hudobno dramatický program v anglickom jazyku, stávajú umelcami, ktorí reprezentujú činnosť školy aj seba samých aj na iných miestach a v iných mestách podľa dohody s rodičmi.

Okrem týchto aktivít učiteľ anglického jazyka a lektor osobitne podľa vlastných záujmov i záujmov žiakov núkajú žiakom neformálne a nenútené hry a aktivity, ktoré prebiehajú v prvom ročníku čiastočne, postupne však úplne v anglickom jazyku.

Iné záujmové aktivity a krúžky ponúknuté školou v rámci školského klubu prebiehajú v slovenskom jazyku pod vedením iných učiteľov. Ich zoznam a popis dostávajú rodičia k dispozícii vždy na prvom

rodičovskom stretnutí v školskom roku.

Tretiu, tzv. podvedomú zložku vyučovania anglického jazyka tvorí neformálny jazyk školy. Prostredníctvom viacerých každodenných pojmov v AJ, využívaných špeciálne na pôde školy, žiaci podvedome prekonávajú bariéru medzi jazykom materinským, známym, a jazykom cudzím. Vďaka neformálnym názvom tried v anglickom jazyku (Blue Class, Orange Class, Playroom, Library), anglickým názvom žiackych knižiek (Pointbook) a špeciálnych bodov, ktoré sú súčasťou hodnotenia (Points, Sad Point, Special Point) a podobne, si žiaci každodenne brúsia jazýčky v slovách, ktoré znejú inak ako po slovensky. Anglický jazyk sa im podvedome stáva menej vzdialeným, čo jednoznačne prispieva k jeho kvalitnejšiemu zvládnutiu.

Rámcový učebný plán primárneho stupňa ZŠ Narnia pre 1.- 4.roč. (Neinovovaný UP)

Štátny vzdelávací program											
Vzdelávacia oblasť	Predmet/Ročník	1.		2.		3.		4.		Spolu	
		Št	Šk	Št	Šk	Št	Šk	Št	Šk	Št	Šk
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	8	0	6	0	7	0	5	0	26	0
	Anglický jazyk	1	2	1	2	2	2	2	2	6	8
										32	8
Príroda a spoločnosť	Prírodoveda	0	1	1	0	1	0	1	1	3	2
	Vlastiveda	0	0	1	0	1	0	1	0	3	0
										6	2
Človek a hodnoty	Náboženstvo - Cirkev bratská	1	0	1	0	1	0	1	0	4	0
	Ja a svet okolo mňa	0	1,5	0	1,5	0	1,5	0	1,5	0	6
										4	6
Matematika a práca s informáciami	Matematika	3	1	3	1	4	1	4	1	14	4
	Informatická výchova	0	0	1	0	1	0	1	0	3	0
										17	4
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
										1	0
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	0	1	0	1	0	1	0	4	0
	Hudobná výchova	1	0	1	0	1	0	1	0	4	0
										8	0
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	2	0	2	0	2	0	2	0	8	0
										8	0
Spolu:		17	5,5	18	4,5	21	4,5	20	5,5	76	20

Poznámky:

1. Podľa tohto učebného plánu budú v školskom roku 2017/2018 postupovať žiaci štvrtého ročníka.
2. Povinnou súčasťou rozvrhu hodín je triednická hodina, v dotácii 1 vyučovacia hodina týždenne. Triednická hodina sa vyučuje dvakrát v týždni ráno ako úvod do vyučovania. Vyučuje sa v polhodinových blokoch v čase od 7:45 do 8:10 hod.
3. Predmet Školského vzdelávacieho programu JaSOM sa vyučuje jeden až trikrát v týždni ráno ako úvod do vyučovania. Vyučuje sa v polhodinových blokoch v čase od 7:45 do 8:10 hod.
4. Na predmete JaSOM sa trieda môže deliť na dve alebo viac skupín v závislosti od obsahu a podľa potrieb a možností učiteľov.
5. Predmet prírodoveda sa od druhého ročníka môže vyučovať striedavo jeden týždeň 1 hodina, druhý týždeň 2 hodiny.
6. Vymeškané vyučovanie polhodinových celkov učiteľ zapíše do triednej knihy číslou 0,5. Pri polročnom sčítaní zameškaných hodín sa počet hodín v prípade desatinnej čiarky zaokrúhli smerom nahor.
7. Predmet anglický jazyk sa vyučuje delene s predmetmi slovenský jazyk, matematika a s predmetom informatická výchova, prípadne podľa potreby triedy na základe návrhu triedneho učiteľa pri tvorbe rozvrhu hodín.
8. Predmet informatická výchova sa vyučuje v skupinách tak, aby pri každom počítači bol jeden žiak.
9. Po predmete JaSOM alebo triednickej hodine prebieha vyučovanie v 45-minútových hodinách alebo 90-minútových blokoch podľa rozvrhu hodín.
10. Predmet výtvarná výchova možno sa odporúča vyučovať v druhých ročníkoch v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň. V treťom a štvrtom ročníku navrhujeme integrovať výtvarnú výchovu a pracovné vyučovanie v jednom bloku každý týždeň

9. Výchova a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami – Janka upraví pre oba stupne

Za žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len "ŠVVP") sa podľa zákona 245/2008 Z.z. považujú žiaci, ktorí majú zariadením výchovného poradenstva a prevencie diagnostikované špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby. Špeciálna výchovno-vzdelávacia potreba je požiadavka na úpravu podmienok, obsahu, foriem, metód a prístupov vo výchove a vzdelávaní. Žiaci so ŠVVP sa v ZŠ Narnia vzdelávajú formou školskej integrácie/začlenenia, teda v bežných triedach spolu s ostatnými žiakmi.

Medzi žiakov s ŠVVP sa zaraďujú títo žiaci:

1. žiaci so zdravotným znevýhodnením

- žiaci so zdravotným postihnutím, žiaci chorí alebo zdravotne oslabení, žiaci s vývinovými poruchami a žiaci s poruchami správania

2. žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia

- žiaci žijúci v prostredí, ktoré vzhľadom na sociálne, rodinné, ekonomické a kultúrne podmienky nedostatočne podnecuje rozvoj mentálnych, vôľových, emocionálnych vlastností žiaka, nepodporuje jeho socializáciu a neposkytuje mu dostatok primeraných podnetov pre rozvoj jeho osobnosti

3. žiaci s nadaním

- žiaci s nadpriemernými schopnosťami v intelektovej oblasti, v oblasti umenia alebo športu alebo v týchto oblastiach dosahujú v porovnaní s rovesníkmi mimoriadne výkony a prostredníctvom výchovy a vzdelávania sa ich nadanie cielene rozvíja

9.1 Otvorenosť ZŠ Narnia voči žiakom s ŠVVP

Jedným z cieľov ZŠ Narnia je vedenie žiakov k empatii, k vnímaniu rôznorodosti ľudí vŕokol nás a k vzájomnej akceptácii. Pri napĺňaní tohto cieľa zohráva nemalú rolu práve vedenie žiakov k tomu, aby rešpektovali, spolupracovali a pomáhali spolužiakom, ktorí sú v niečom odlišní, majú špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby. Na druhej strane si uvedomujeme náročnosť takejto práce pre učiteľa. Na základe zváženia viacerých faktorov sa vedenie školy rozhodlo, že **prijme taký počet žiakov a s takými ŠVVP, aby neboli obmedzené práva ostatných žiakov v triede, a aby učiteľ dokázal v triede zabezpečiť primeranú kvalitu výchovy a vzdelávania pre všetkých žiakov.**

Na základe doterajších skúseností so záujmom o vzdelávanie v ZŠ Narnia, sme v nižšie predloženom predpise rozpracovali základné **možnosti a podmienky vzdelávania žiakov so ŠVVP - zdravotne znevýhodnených žiakov.**

Doteraz sme v ZŠ Narnia nezaznamenali záujem o vzdelávanie zo strany žiakov zo *sociálne znevýhodneného prostredia*, a keďže škola prechádzala obdobím vytvárania projektu a stabilizácie, nevytvárali sme špeciálne podmienky pre týchto žiakov. V prípade konkrétneho záujmu o vzdelávanie v ZŠ Narnia zo strany žiaka zo sociálne znevýhodneného prostredia sa bude vedenie školy otázkou prijatia žiaka zaoberať.

Žiakom so všeobecným alebo špecifickým intelektovým nadaním chce ZŠ Narnia vytvoriť po dohode a v spolupráci s rodičmi maximálne podmienky na ich ďalší rozvoj.

9.2 Možnosti a podmienky vzdelávania a výchovy žiakov s ŠVVP v ZŠ Narnia

9.2.1 Priestorovo - materiálne zabezpečenie

Úprava prostredia a zabezpečenie materiálnych pomôcok pre žiaka s ŠVVP vyplýva vždy z dohody rodičov s riaditeľom a manažérom školy, prípadne, ak ide o rozsiahlejšie úpravy, je potrebný súhlas rady školy. *Zákonní zástupcovia nie sú oprávnení požadovať od školy úpravy, ktoré škola nemôže na základe zváženia vedenia školy alebo rady školy zabezpečiť.* V prípade, že zákonní zástupcovia majú záujem zabezpečiť a finančne uhradiť úpravy v priestoroch alebo materiáloch školy, predložia riaditeľovi *žiadosť s návrhom na priestorovo-materiálne úpravy z vlastných zdrojov z dôvodu špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka.* Riaditeľ školy zváži možnosti a po následnej dohode s manažérom školy, prípadne na základe rozhodnutia správnej rady, vydá rozhodnutie o úprave priestorov.

9.2.2 Formy výchovy a vzdelávania žiakov s ŠVVP (so zdravotným znevýhodnením)

Žiaci s ŠVVP prijatí do ZŠ Narnia – žiaci so zdravotným znevýhodnením - sú začlenení/integrovaní do bežnej triedy základnej školy, pričom v rámci začlenenia sú možné nasledujúce formy výchovy a vzdelávania.

a. bežné vzdelávanie v triede s tým, že učitelia rešpektujú ŠVVP žiaka

b. vzdelávanie s pomocou asistenta učiteľa

c. vzdelávanie v niektorých predmetoch v osobitných priestoroch pod vedením školského špeciálneho pedagóga

Keď to vyžaduje zdravotný stav žiaka a na žiadosť zákonného zástupcu, riaditeľ školy môže povoliť aj:

* **individuálne vzdelávanie zo zdravotných dôvodov na základe odporúčania lekára** (vzdelávanie v domácom prostredí, pričom škola bez nároku na financie zabezpečí žiakovi odborné pedagogické vedenie v počte 2 hodín týždenne (s cestou vrátane))

* **oslobodenie od vzdelávania sa v niektorých predmetoch, ak to odporučí lekár**

* **vzdelávanie podľa individuálneho učebného plánu** – toto sa odporúča, ak si stav žiaka vyžaduje striedanie dennej dochádzky do školy s individuálnou prípravou (POP 2015/16), táto potreba sa doteraz preukázala najmä pri vzdelávaní žiakov s Aspergerovým syndrómom

Jednotlivé formy výchovy a vzdelávania sa môžu kombinovať. Vhodné formy pre konkrétneho žiaka sa zvolia na základe odporúčenia poradenského zariadenia, školského špeciálneho pedagóga (príp. aj školského psychológa), triedneho učiteľa a so súhlasom zákonného zástupcu budú zahrnuté do individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu žiaka so ŠVVP.

9.2.3 Podmienky jednotlivých foriem výchovy a vzdelávania žiakov s ŠVVP vyplývajúce z možností školy

Napriek túžbe poskytnúť žiakom s ŠVVP rovnako ako ostatným žiakom v triede kvalitné vzdelávanie, ZŠ Narnia rovnako ako iné školy disponuje obmedzenými možnosťami, ako tieto potreby naplniť. Najčastejšou požiadavkou zo strany zákonných zástupcov, ale aj túžbou a neraz i podmienkou zo strany školy je poskytnutie žiakovi s ŠVVP pomoc v podobe prítomnosti asistenta učiteľa na vyučovaní.

Výhodou asistenta učiteľa je jednak intenzívnejší rozvoj žiaka po vedomostnej stránke, jednak jeho výchovná podpora. Asistent učiteľa zároveň odbremeňuje učiteľa triedy od komplikovaných situácií vzdelávacieho či výchovného charakteru. Ako ten, kto stojí pri žiakovi s ŠVVP, usmerňuje aj jeho spoluprácu a spolunažívanie s ostatnými žiakmi, čím napomáha ľahšiemu začleneniu do kolektívu a rozvoju pozitívneho pohľadu na seba v komplikovanom prostredí triedy. V prípade, že sa jedná o žiaka so závažnejšími vývinovými poruchami alebo so zdravotným postihnutím, považujeme prítomnosť asistenta učiteľa na vyučovaní priam za nevyhnutnú.

Napriek zhode zákonných zástupcov a školy o dôležitosti asistenta učiteľa pre kvalitný rozvoj žiaka, naplniť túto túžbu je komplikované z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov.

MŠ SR prideluje na žiadosť zriaďovateľa školy náklady na mzdu asistenta učiteľa pre žiakov s ŠVVP. (Zriaďovateľ podáva žiadosť do 30. septembra príslušného kalendárneho roka, pričom v žiadosti uvádza najmä počet žiakov so ŠVVP a stupeň a mieru ich postihnutia).

To, ktorí žiaci so ŠVVP a koľko hodín týždenne budú mať pomoc asistenta učiteľa, sa určuje na základe závažnosti ich diagnózy a na základe personálnych a finančných prostriedkov, ktorými škola v danom čase disponuje. Na základe odporúčania poradenského zariadenia, a tiež školského špeciálneho pedagóga a triedneho učiteľa riaditeľ školy rozhodne o náplni práce asistenta učiteľa

ZŠ Narnia predkladá zákonným zástupcom žiakov s ŠVVP **podmienky výchovy a vzdelávania** ich dieťaťa v ZŠ Narnia vychádzajúce z definovaných možností:

ZŠ Narnia poskytne žiakovi so zdravotným znevýhodnením pomoc šk. špeciálneho pedagóga a pomoc pedagogického asistenta, nakoľko si to vyžaduje závažnosť zdravotného znevýhodnenia a dovoľujú to finančné možnosti školy.

ZŠ Narnia má právo žiadať zákonného zástupcu o pomoc vo výchove a vzdelávaní žiaka s ŠVVP a upozorňuje, že má tieto práva a povinnosti:

1. Zákonný zástupca žiaka s ŠVVP uhradza škole rovnaký **mesačný školný príspevok**, aký je stanovený pre všetkých žiakov školy.

2. Zákonný zástupca môže na základe odporúčania poradenského zariadenia alebo lekára požiadať o **oslobodenie žiaka od vzdelávania sa v niektorom predmete**. V prípade, že ide o prvú alebo poslednú vyučovaciu hodinu, žiak v tomto čase po schválení požiadavky nemusí byť na vyučovaní prítomný.

3. Zákonný zástupca môže požiadať o **individuálny učebný plán**, ak si stav žiaka vyžaduje striedanie dennej dochádzky s individuálnou prípravou doma.

4. Na žiadosť zákonného zástupcu a po posúdení žiadosti vedením školy **sa zákonný zástupca môže zúčastňovať na niektorých vyučovacích hodinách s cieľom pomáhať žiakovi**, ak je to nevyhnutné pre úspešný priebeh integrácie a škola nemá možnosť zabezpečiť na vyučovanie asistenta učiteľa.

5. Zákonný zástupca **má právo byť informovaný** o podmienkach a priebehu vzdelávania svojho dieťaťa, o spôsobe jeho hodnotenia. Má právo poznať individuálny výchovno-vzdelávací program svojho dieťaťa a vyjadrovať sa k nemu.

9.3 Postup pri prijímaní žiakov s ŠVVP

Podľa zákona 245/2008 § 60 - 61 rozhoduje o prijatí žiaka s ŠVVP do základnej školy riaditeľ školy. Pred rozhodnutím riaditeľa o prijatí žiaka s ŠVVP sú potrebné nasledovné kroky:

1. písomná žiadosť zákonných zástupcov
2. písomné vyjadrenie k integrácii od poradenského zariadenia, ktoré je zaradené v sieti škôl a šk. zariadení
3. oboznámenie sa zákonných zástupcov s možnosťami a podmienkami vzdelávania a výchovy žiakov s ŠVVP v ZŠ Narnia

Od odovzdania žiadosti rodiča a písomných dokumentov zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, plyní riaditeľovi 30-dňová lehota, počas ktorej je povinný zákonného zástupcu oboznámiť s vyššie uvedenými podmienkami výchovy a vzdelávania žiaka v ZŠ Narnia . Zákonný zástupca počas 30 - dňovej lehoty vyjadrí súhlas/nesúhlas s podmienkami vzdelávania v škole a riaditeľ vydá rozhodnutie o prijatí/neprijatí žiaka s odôvodnením svojho rozhodnutia.

V prípade prijatia žiaka s ŠVVP, ale nasledovného domáhania sa splnenia požiadaviek zo strany zákonných zástupcov, ktoré ZŠ Narnia nemá možnosť poskytnúť, má riaditeľ školy (245/2008 § 61, odsek 3) právo písomnou formou požiadať rodičov o preradenie žiaka do inej školy. V prípade nesúhlasu zákonných zástupcov sa riaditeľ školy odvolá na zriaďovateľa školy, ktorý rozhodne o následnom postupe.

V prípade, že dôjde k závažným zmenám v zdravotnom stave a teda aj v ŠVVP žiaka, riaditeľ školy požiada o vyjadrenie k týmto zmenám zariadenie výchovného poradenstva a prevencie. Zároveň o tom riaditeľ školy informuje zákonných zástupcov žiaka.

V prípade, že na základe zmien v zameraní školy alebo zmien v potrebách žiaka, žiakovi viac neprospeje vzdelávanie v ZŠ Narnia, požiada riaditeľ písomnou formou zákonných zástupcov žiaka o preradenie žiaka do inej školy. V prípade, že zákonný zástupca nekoná v záujme žiaka, rozhodnutie o ďalšom postupe preberá zriaďovateľ školy (245/2008 § 29, odsek 10).

9.4 Dokumentácia žiakov s ŠVVP

Žiakovi s ŠVVP sa vedie špeciálna dokumentácia, ktorú tvorí:

Návrh na vzdelávanie dieťaťa alebo žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v materskej škole, v základnej škole, v strednej škole a v špeciálnej škole 428 MŠVVaŠ SR (od 1. 9. 2015). Prílohy tohto návrhu tvoria:

- a) správa zo špeciálnopedagogického vyšetrenia,
- b) správa zo psychologického vyšetrenia,
- c) správa z odborného lekárskeho vyšetrenia
- d) individuálny vzdelávací program.

Za dokumentáciu žiaka so ŠVVP zodpovedá riaditeľ školy. V ZŠ Narni má vedenie tejto dokumentácie na starosti školský špeciálny pedagóg, ktorý spolupracuje s triednym učiteľom, pedagogickým asistentom, zákonným zástupcom a s príslušným poradenským zariadením. Archivácia tejto dokumentácie je určená vyhláškou MŠ SR č. 326/2008.

9.5 Personálne zabezpečenie starostlivosti o žiakov s ŠVVP

V ZŠ Narnia sú nasledovní odborní zamestnanci, ktorí sa venujú starostlivosti o žiakov s ŠVVP a o ostatných žiakov podľa ich potrieb:

1. **Asistent učiteľa** - pracuje podľa požiadaviek učiteľa na prekonávaní zdravotných, informačných, sociálnych a iných bariér. Jeho pracovnou náplňou je pomáhať pri rozvoji žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. V závislosti od potrieb a možností školy môže úlohu asistenta v ZŠ Narnia čiastočne vykonávať aj školský špeciálny pedagóg alebo pedagogickí zamestnanci, ktorí tak majú doplnený svoj pracovný úväzok.
2. **Školský psychológ** – podľa zákona č. 317/2009, § 20: „Školský psychológ vykonáva odborné činnosti v rámci orientačnej psychologickej diagnostiky, individuálneho, skupinového alebo hromadného psychologického poradenstva, psychoterapie, prevencie a intervencie k deťom a žiakom s osobitným zreteľom na proces výchovy a vzdelávania v školách a školských zariadeniach; vykonáva aj odborné činnosti psychologického poradenstva v oblasti rodinných, partnerských a ďalších sociálnych vzťahov. Poskytuje psychologické poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom a pedagogickým zamestnancom škôl a školských zariadení. Pripravuje podklady pre odborných zamestnancov poradenských zariadení.“ ZŠ Narnia má rozvinutú spoluprácu s externým šk. psychológom a využíva jeho služby na základe vzniknutých potrieb.
3. **Školský špeciálny pedagóg** – podieľa sa na výchove a vzdelávaní žiakov, na vypracovaní individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu, vedie dokumentáciu žiakov so ŠVVP, poskytuje individuálne špeciálno-pedagogické služby, robí diagnostiku pre interné účely školy (nie za účelom vydávania písomného vyjadrenia k začleneniu žiaka so ŠVVP), poskytuje odborné poradenské služby a metodickú pomoc rodičom a pedagógom, sprostredkúva styk s poradenskými zariadeniami, koordinuje prácu asistentov učiteľa a venuje sa žiakom s interne diagnostikovanými špeciálnymi potrebami.

Školský špeciálny pedagóg sa podľa odporúčaní MŠ SR venuje najmä žiakom prvého stupňa ZŠ, ktorí majú vývinové poruchy. V 1. ročníku vykonáva depistáž a pomáha žiakom prekonávať vzdelávacie problémy krátkodobého charakteru. Riadi sa informatívno-metodickým materiálom Úloha školského špeciálneho pedagóga v základnej škole č. 260/1999-44.

10. Výchova a vzdelávanie žiakov s interne diagnostikovanými špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Školský špeciálny pedagóg (v prípade potreby aj iní odborní zamestnanci) sa venuje aj žiakom, ktorým síce neboli diagnostikované ŠVVP, pretože ich problémy nie sú natoľko závažné alebo sú len prechodného charakteru, no na istý čas potrebujú špeciálny prístup, aby úspešne zvládli výchovno-vzdelávací proces. Týchto žiakov evidujeme v ZŠ Narnia ako žiakov s interne diagnostikovanými špeciálnymi potrebami (IDŠP) a majú takisto právo na individuálny prístup zo strany učiteľov. Jedná sa nielen o žiakov, ktorí prekonali nejakú chorobu alebo majú ľahšiu poruchu, ale aj o žiakov, ktorí boli preradení do ZŠ Narnia z iných škôl a potrebujú časovo ohraničenú pomoc na úspešné zaradenie sa do výchovno-vzdelávacieho procesu. V prípade potreby sa na isté časové obdobie vytvorí dohoda, ktorú podpíše zákonný zástupca a riaditeľ školy, v ktorej sa presne zadefinuje individuálny prístup, ktorý sa žiakovi poskytuje. Ak ťažkosti pretrvávajú alebo sa prehĺbia, žiaci s IDŠP sú odoslaní na diagnostiku do poradenského zariadenia.

11. Výchova a vzdelávanie žiakov s osobitným spôsobom školskej dochádzky

Zákon 245/2008 §23 uvádza viaceré formy osobitného spôsobu školskej dochádzky pre žiakov, ktorí majú z rôznych dôvodov záujem o vzdelávanie bez pravidelnej účasti v kmeňovej škole.

a) individuálne vzdelávanie, ktoré sa uskutočňuje bez pravidelnej účasti na vzdelávaní v škole (ďalej len individuálne vzdelávanie)

b) vzdelávanie v školách mimo územia SR

c) vzdelávanie v školách zriadených iným štátom na území SR

d) vzdelávanie v školách, v ktorých sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie podľa medzinárodných programov na základe poverenia ministra

e) individuálne vzdelávanie v zahraničí pre žiakov základnej školy

f) podľa individuálneho učebného plánu

Individuálne vzdelávanie sa povoľuje (§ 24, 245/2008)

a) žiakovi školy, ktorému jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole

b) žiakovi prvého stupňa základnej školy

c) žiakovi, ktorý bol vzatý do väzby alebo je vo výkone trestu odňatia slobody.

Bližšie sa budeme venovať len individuálnemu vzdelávaniu v prípade nepriaznivého zdravotného stavu. Zákonný zástupca požiada vedenie školy o možnosť plnenia povinnej školskej dochádzky osobitným spôsobom (individuálne vzdelávanie) (245/2008, §24, odsek 3). Škola v takomto prípade poskytne žiakovi pedagogické vedenie po zvážení riaditeľom školy, ale najmenej v rozsahu 2 hodiny týždenne.

ZŠ Narnia bude od zákonných zástupcov žiakov s ŠVVP, ktorí sú vzdelávaní individuálne, požadovať rovnaký mesačný školný príspevok za materiál a výučbu v škole ako od ostatných žiakov školy. Dôvodom na takéto rozhodnutie je nákup materiálu, didaktických pomôcok, motivačných odmien pre žiaka podobne ako pre ostatných žiakov v triede.

Ďalšie práva a povinnosti zo strany zákonných zástupcov, žiaka a školy v prípade osobitného spôsobu školskej dochádzky definuje školský zákon § 23. Hodnotenie žiaka v ZŠ Narnia v prípade osobitného spôsobu školskej dochádzky predkladá školský vzdelávací program v kapitole o hodnotení žiakov.

.11. Výchova a vzdelávanie žiakov s osobitným spôsobom školskej dochádzky

Zákon 245/2008 §23 uvádza viaceré formy osobitného spôsobu školskej dochádzky pre žiakov, ktorí majú z rôznych dôvodov záujem o vzdelávanie bez pravidelnej účasti v kmeňovej škole.

b) individuálne vzdelávanie, ktoré sa uskutočňuje bez pravidelnej účasti na vzdelávaní v škole (ďalej len individuálne vzdelávanie)

b) vzdelávanie v školách mimo územia SR

c) vzdelávanie v školách zriadených iným štátom na území SR

d) vzdelávanie v školách, v ktorých sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie podľa medzinárodných programov na základe poverenia ministra

e) individuálne vzdelávanie v zahraničí pre žiakov základnej školy

f) podľa individuálneho učebného plánu

Individuálne vzdelávanie sa povoľuje (§ 24, 245/2008)

a) žiakovi školy, ktorému jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole

b) žiakovi prvého stupňa základnej školy

c) žiakovi, ktorý bol vzatý do väzby alebo je vo výkone trestu odňatia slobody.

Bližšie sa budeme venovať len individuálnemu vzdelávaniu v prípade nepriaznivého zdravotného stavu. Zákonný zástupca požiada vedenie školy o možnosť plnenia povinnej školskej dochádzky osobitným spôsobom (individuálne vzdelávanie) (245/2008, §24, odsek 3). Škola v takomto prípade poskytne žiakovi pedagogické vedenie po zvážení riaditeľom školy, ale najmenej v rozsahu 2 hodiny týždenne.

ZŠ Narnia bude od zákonných zástupcov žiakov s ŠVVP, ktorí sú vzdelávaní individuálne, požadovať rovnaký mesačný školný príspevok za materiál a výučbu v škole ako od ostatných žiakov školy. Dôvodom na takéto rozhodnutie je nákup materiálu, didaktických pomôcok, motivačných odmien pre žiaka podobne ako pre ostatných žiakov v triede.

Ďalšie práva a povinnosti zo strany zákonných zástupcov, žiaka a školy v prípade osobitného spôsobu školskej dochádzky definuje školský zákon § 23. Hodnotenie žiaka v ZŠ Narnia v prípade osobitného spôsobu školskej dochádzky predkladá školský vzdelávací program v kapitole o hodnotení žiakov.

12. Oslobodenie od vzdelávania sa v konkrétnom predmete

Žiaka základnej školy možno oslobodiť od vzdelávania sa v jednotlivých vyučovacích predmetoch úplne alebo čiastočne:

- zo zdravotných dôvodov

- z iných závažných dôvodov, pričom čo je závažný dôvod vyplýva z tohto školského vzdelávacieho programu alebo ho osobitne posudzuje riaditeľ školy. Napr.: žiaci s ŠVVP, súťažiaci športovci (intenzívne sa venuje športu, je členom športového klubu a dosahuje vynikajúce výsledky, môže byť oslobodený od vzdelávania sa v telesnej výchove a pod.)

Oslobodenie žiaka od vzdelávania sa v predmete – úplne alebo čiastočne, môže byť na celý školský rok alebo jeho časť. Znamená to, že žiak zo zdravotných alebo iných závažných dôvodov nemusí absolvovať definované učivo v rámci predmetu. Napr.: v telesnej výchove môže byť žiak oslobodený od behu na celý školský rok (z dôvodu častého zápalu pľúc) alebo od behu na päť mesiacov (z dôvodu komplikovanej zlomeniny nohy), na hudobnej výchove môže byť oslobodený od spevu (po operácii hlasiviek) a pod.

Riaditeľ školy rozhoduje o oslobodení žiaka na základe:

- žiadosti zákonných zástupcov, ktorá môže byť predložená kedykoľvek v priebehu školského roka

- návrhu a vyjadrenia učiteľa, ktorý daný predmet vyučuje

- v prípade oslobodenia žiaka zo zdravotných dôvodov - odporúčenie všeobecného lekára pre deti a dorast alebo lekára špecialistu

Riaditeľ ako správny orgán vydá rozhodnutie najneskôr do 30 dní po predložení všetkých podkladov k rozhodnutiu. Žiaka môže oslobodiť od vzdelávania v predmete na celý školský rok alebo jeho časť. Spravidla na začiatku školského roka alebo po uplynutí obdobia, na ktoré bol žiak oslobodený od vzdelávania v predmete, predloží zákonný zástupca riaditeľovi v prípade potreby novú žiadosť.

Súčasťou rozhodnutia riaditeľa je, že žiakovi určí náhradný spôsob vzdelávania v čase vyučovania daného predmetu. Na základe vyhlášky o základnej škole sa takýto žiak zúčastňuje na vyučovaní a venuje sa úlohám, ktoré mu stanoví pedagogický zamestnanec vyučujúci daný predmet. V prípade, že predmet, z ktorého je žiak oslobodený, je v rozvrhu ako prvá alebo posledná vyučovacia hodina, žiak sa na vyučovaní na základe písomného súhlasu zákonných zástupcov nemusí zúčastňovať.

13. Hodnotenie výchovno-vzdelávacej práce žiakov

Spôsob hodnotenia v ZŠ Narnia vyplýva z možností definovaných v školskom zákone č. 245/2008 a v Metodickom pokyne na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl č.22/2011. V rámci určených hraníc si ZŠ Narnia volí spôsob hodnotenia žiakov, ktorý je v istom zmysle experimentálny.

13.1 Východiska systému hodnotenia a klasifikácie v ZŠ Narnia

Hodnotenie a klasifikácia žiakov v školách je prvkom, pri ktorom dochádza najčastejšie k nepríjemným stretom medzi učiteľmi a žiakmi, žiakmi a rodičmi, učiteľmi a rodičmi, prípadne medzi učiteľmi navzájom.

Všeobecne je hodnotenie činnosťou, prostredníctvom ktorej má byť žiak motivovaný k lepším výsledkom. Žiaľ, v praxi sa často stretávame s tým, že hodnotenie, zvlášť negatívne, v žiakovi naopak, ubíja chuť učiť sa, prípadne ho vedie k učeniu sa zo strachu pred nepriaznivými výsledkami.

Prístupy pastorálnej psychológie, a teda aj výchovné prístupy ZŠ Narnia, zdôrazňujú dieťa ako bytosť s neutíchajúcimi psychologickými potrebami lásky, ocenenia a na základe toho vedomia vlastnej hodnoty. Citát C. S. Lewisa, ktorý sme si stanovili za motto, nás navádza na vnímanie vnútra a hĺbky detskej psychiky.

Záujem o vnútorné prežívanie žiakov je teda základným pilierom, na ktorom sa snažíme stavať našu školu. A keďže takmer nič v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu neovplyvňuje vnútorné prežívanie dieťaťa tak, ako práve hodnotenie, výber spôsobu hodnotenia považujeme pri tvorbe systému výchovy a vzdelávania za kľúčový.

Ciele hodnotenia v ZŠ Narnia

- motivovať žiaka k čo najlepším výsledkom vo výchovno-vyučovacom procese
- poznávať svoje prednosti aj slabšie stránky ako fakty, na základe ktorých môže žiak robiť správne rozhodnutia vo svojom živote
- rozvíjať vlastností ako cieľavedomosť, schopnosť vyhrávať a prehrávať, schopnosť tešiť sa z úspechu iných, schopnosť empatie a asertivity, vytrvalosť a podobne.
- obohatiť výchovno-vzdelávací proces o pozitívne emócie pri očakávaní na úspech a o radosť z úspechu

Aspekty, ktorým sa chceme pri hodnotení vyhnúť

- negatívne porovnávanie sa medzi žiakmi na základe dosiahnutého hodnotenia
- vplyv dosiahnutých výsledkov na vzťah učiteľa k žiakovi
- opodstatnené aj neopodstatnené pocity žiaka, že jeho hodnota v očiach učiteľa a tým i v jeho vlastných očiach je daná dosiahnutým hodnotením
- demotivácia žiaka na základe negatívneho hodnotenia jeho snáh
- negatívne hodnotenie neschopnosti žiaka napriek jeho snahám

Základné princípy pri tvorbe systému hodnotenia

- Hodnotíme nielen schopnosti žiakov, ale aj ich snahu.
- Netrestáme neschopnosť žiakov, odmieňame ich snahu, primerane trestáme negatívny prístup k povinnostiam.
- Každý žiak má právo byť hodnotený v oblastiach, ktoré sú mu bližšie, a v ktorých môže získať vyššie ocenenie.
- Hodnotíme pozitívne, s nadhľadom, s láskou, veselo, bez vyvolávania pocitu úzkosti a strachu z nedosiahnutia predpokladaných výsledkov v žiakoch.
- Každé hodnotenie aj klasifikáciu ústne alebo písomne krátko komentujeme, pričom najprv povzbudíme, potom ukážeme na nedostatky.

13.2 Systém hodnotenia a klasifikácie v ZŠ Narnia

Hodnotenie a klasifikáciu v školách delíme na priebežné a súhrnné hodnotenie. Systém priebežného hodnotenia si v rámci legislatívneho rámca môže škola vytvoriť a definovať v internom dokumente o systéme hodnotenia.

E. Filipová (Školské vzdelávacie programy - ZD 2008, B2/1, str. 3) poukazuje na tri typické formy hodnotenia, ktoré sa vo svete aj v našej krajine pri priebežnom hodnotení používajú:

- slovné
- znakové
- bodové

V ZŠ Narnia sme si zvolili systém priebežného hodnotenia, ktorý premyslene a podľa určitých zásad **kombinuje bodové formy hodnotenia so slovným a znakovým hodnotením**. V pozadí tohto hodnotenia stoja **percentuálne stupnice hodnotenia**, ktoré tvoria nemenné pozadie pri prideľovaní bodov žiakom.

Konkrétne ide o **jednoduchý typ tzv. kreditného systému, ktorého cieľom je pomocou získavania bodov za rôzne typy testovania sa posúvať smerom od neuspokojivých vedomostí, zručností a postojov až k výborným vedomostiam, zručnostiam a postojom v priebehu jedného polroka**.

Základnými pomôckami pri tomto priebežnom systéme hodnotenia sú:

- Školský vzdelávací program
- Plán hodnotenia (vypracovaný každoročne na každý hodnotený predmet jednotlivými učiteľmi)
- Žiacka knižka (Point Book)

Súhrnné hodnotenie je hodnotenie na konci prvého a druhého polroka. Ide o hodnotenie polročnej práce žiaka. Toto hodnotenie je priamym výsledkom priebežného hodnotenia. Má presne stanovené požiadavky Ministerstvom školstva.

Priebežné hodnotenie v ZŠ Narnia má vlastný, trochu špecifický charakter. Ako systém sa kryštalizovalo v priebehu piatich rokov, počas ktorých sme ho každoročne prehodnocovali a upravovali na základe spätnej väzby žiakov, rodičov, pedagógov a na základe legislatívnych zmien.

V priebehu školského roka 2010/2011 dostal náš systém hodnotenia elektronickú podobu, ktorá je stále v procese overovania.

13.2.1 Hodnotené a nehodnotené predmety

V ZŠ Narnia budeme za rovnakých podmienok hodnotiť a klasifikovať všetky predmety okrem predmetu "náboženstvo". Na predmete "náboženstvo" budú žiaci motivovaní k dosiahnutiu cieľov predmetu bez evidovanej klasifikácie.

13.2.2 Stupnica hodnotenia

Vychádzajúc z metodického pokynu k hodnoteniu a klasifikácii žiakov, článok 3, a percentuálnej stupnice využívané štátnou školskou inšpekciou, sme v ZŠ Narnia vytvorili základnú percentuálnu stupnicu hodnotenia, ktorú využívame na všetkých klasifikovaných predmetoch okrem predmetu Anglický jazyk.

percentuálne vyjadrenie výsledkov	klasifikácia/slovné hodnotenie
90 - 100%	1 – výborný
80 - 89%	2 – chválitebný
50 - 79%	3 – dobrý
30 - 49%	4 – dostatočný

0 - 29%	5 – nedostatočný
---------	------------------

Pri predmete Anglický jazyk využívame percentuálnu stupnicu hodnotenia s väčším rozptylom z dôvodu vyššieho štandardu v porovnaní s väčšinou základných škôl.

percentuálne vyjadrenie výsledkov predmetu Anglický jazyk	klasifikácia/slovné hodnotenie predmetu Anglický jazyk
87 - 100%	1 – výborný
75 - 86%	2 – chválitebný
50 - 74%	3 – dobrý
30 - 49%	4 - dostatočný
0 - 29%	5 – nedostatočný

Kvôli motivácii používame v ZŠ Narnia percentuálnu stupnicu hodnotenia aj pre **správanie** žiakov. Podkladom pre hodnotenie správania je v prvom rade *týždenné sebahodnotenie žiaka*, a tiež *hodnotenie žiaka učiteľom a hodnotenie žiaka inými žiakmi*. Stupnica hodnotenia správania vyplýva z odseku 5, článku 3 metodického pokynu k hodnoteniu a klasifikácii žiakov.

percentuálne zhodnotenie výsledkov očakávaného správania žiaka	klasifikácia správania
80 - 100%	1 – veľmi dobré
50 - 79%	2 – uspokojivé
20 - 49%	3 – menej uspokojivé
0 - 19%	4 – neuspokojivé

13.2.3 Podrobný popis priebežného hodnotenia v jednotlivých ročníkoch

PRVÝ ROČNÍK

Základný popis motivačného systému hodnotenia

Každý žiak dostáva na začiatku šk. roka žiacku knižku, interne volanú "Pointbook" (bodová knižka). Ide o malú knižočku v troch rôznych farbách so 40 priečinkami na jednotlivé "points" body. Do žiackej knižky žiaci získavajú za priebežné činnosti rôzneho druhu body v počte 1 až 3. Počet bodov závisí od úrovne zvládnutej úlohy, ktorá je hodnotená, pričom podkladom pre učiteľa je stupnica hodnotenia (percentuálna tabuľka).

Percentuálne vyhodnotenie	Bodové vyhodnotenie
90 - 100%	••• 3 body
80 - 90%	•• 2 body
50 - 79%	• 1 bod

Anglický jazyk

Percentuálne vyhodnotenie	Bodové vyhodnotenie
87 - 100%	••• 3 body
75 - 86%	•• 2 body
50 - 74%	• 1 bod

Vyplnenie jednej "Point book" trvá priemernému žiakovi 4 týždne a viac. Farebne odlišené „Point books“ sa viažu na skriňu(box, policu), kde sú podľa týchto farieb usporiadané vecné odmeny, príp. nejaké zaujímavé aktivity. Keď žiak vyplní prvú knižku, môže si vybrať z najlacnejších odmien v skrini, ale ak chce získať odmenu vyššej ceny musí si zbierať body v knižke druhej farby a tak je to aj s treťou farbou, hodnota odmeny rastie.

Pri tomto systéme motivácie a hodnotenia sa v priebehu niekoľkých týždňov v očiach žiakov úplne stráca porovnávanie medzi deťmi. Ak si vybralo odmenu skôr, nemá možnosť získať hodnotnejšie odmeny, ak si šetrí, má ho... Cieľom tohto systému hodnotenia je vysoká sebamotivácia detí k získavaniu bodov a tým k učeniu bez nepriaznivých demotivujúcich tlakov daných nepriaznivým porovnávaním menej úspešných žiakov s úspešnejšími.

Motivácia k nepovinným, rozvíjajúcim aktivitám

Okrem bežných bodov (points) môže žiak získať aj špeciálny bod, tzv. Special Point. Je to usmievací bod červenej farby, ktorý učiteľ žiakom nalepí za zvládnuté úlohy a aktivity nad rámec povinných úloh.

Prostredníctvom Special Point učiteľ motivuje žiakov k dobrovoľným, rozvíjajúcim úlohám, motivuje a odmení ich za výnimočne aktívnu činnosť na hodinách a pod.

Špeciálne sa Special Point využíva na rozvoj žiakov, u ktorých sa črtá nadanie v určitom predmete. Ak má žiak zvládnuté učivo, ktorému sa ostatní žiaci ešte potrebujú venovať, učiteľka ho poverí doplnkovými úlohami, za ktoré dieťa podľa dohody s učiteľom získava Special Point.

Iné príklady: žiaci v prvom ročníku môžu získať Special Points za každú individuálne vypracovanú stranu v doplnkovej matematike, za nepovinný bezchybný prepis a podobne. Žiaci sa učia pracovať aj nad rámec povinností a sú k tomu motivovaní odmenou a rýchlym vyplnením Pointbook.

Výhodou pre učiteľa je to, že je tu ponúknutý základný systém podchytenia a odmenenia žiakov, ktorý pri stanovení dobrého interného systému umožňuje bez väčšej záťaže učiteľa prehlbujúce vyučovanie veľmi rýchlych žiakov i individuálny prístup k žiakom, ktorí sú v danom učive pod priemerom.

Motivácia k správaniu a hodnotenie správania

Každý piatok ráno v rámci triednickej hodiny dáva učiteľ žiakom priestor pre **sebahodnotenie správania** za posledný týždeň. Učiteľ rozdá žiakom papiere, na ktorých sú obrázkami vyjadrené pravidlá školy.

Po diskusii s učiteľom, pri ktorej spolu zhodnotia pozitívne aj negatívne prvky uplynulých štyroch dní, si každé dieťa vyplní svoj vlastný "Hárak správania".

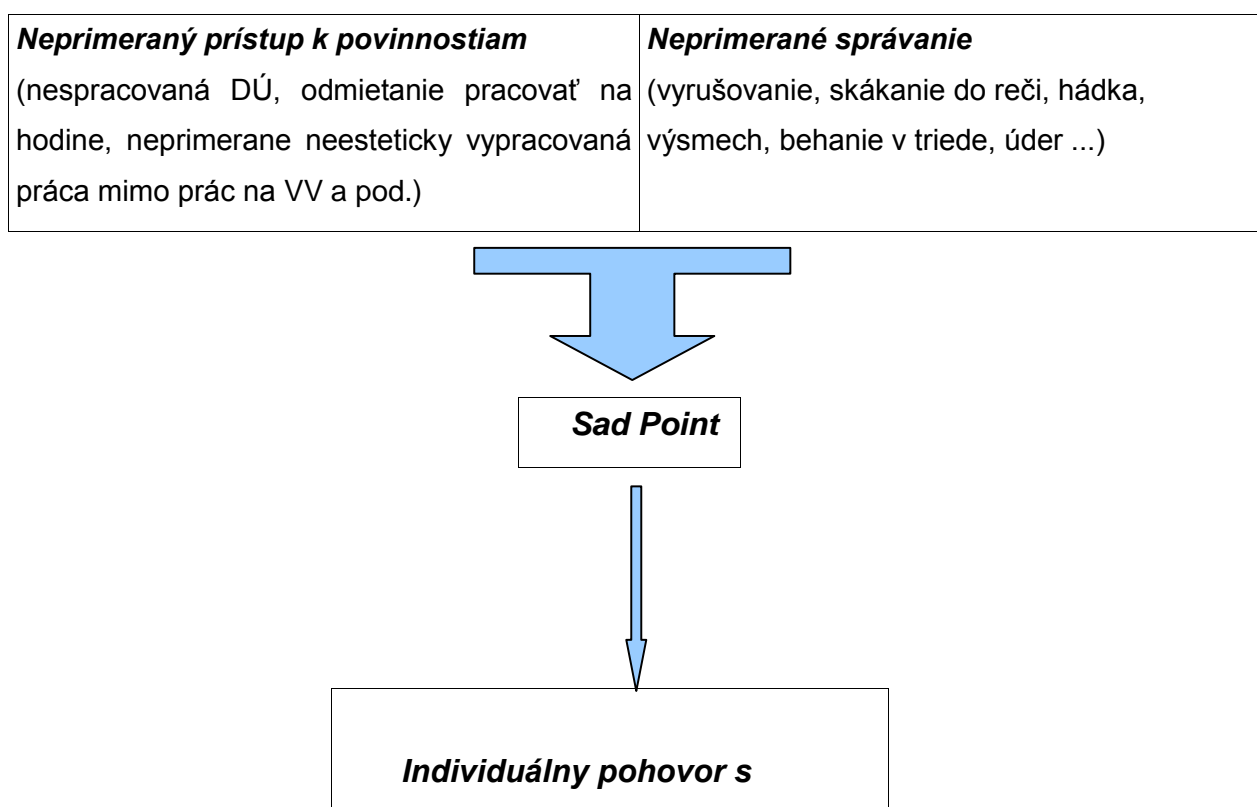
Učiteľka si hárky označené menom pozbiera a pozrie. Ak súhlasí so sebahodnotením dieťaťa, potvrdí jeho hodnotenie. Ak nesúhlasí, odloží si papier a porozpráva sa o jeho sebahodnotení s dieťaťom individuálne. Takýmto spôsobom je zabezpečené **hodnotenie správania žiaka učiteľom**.

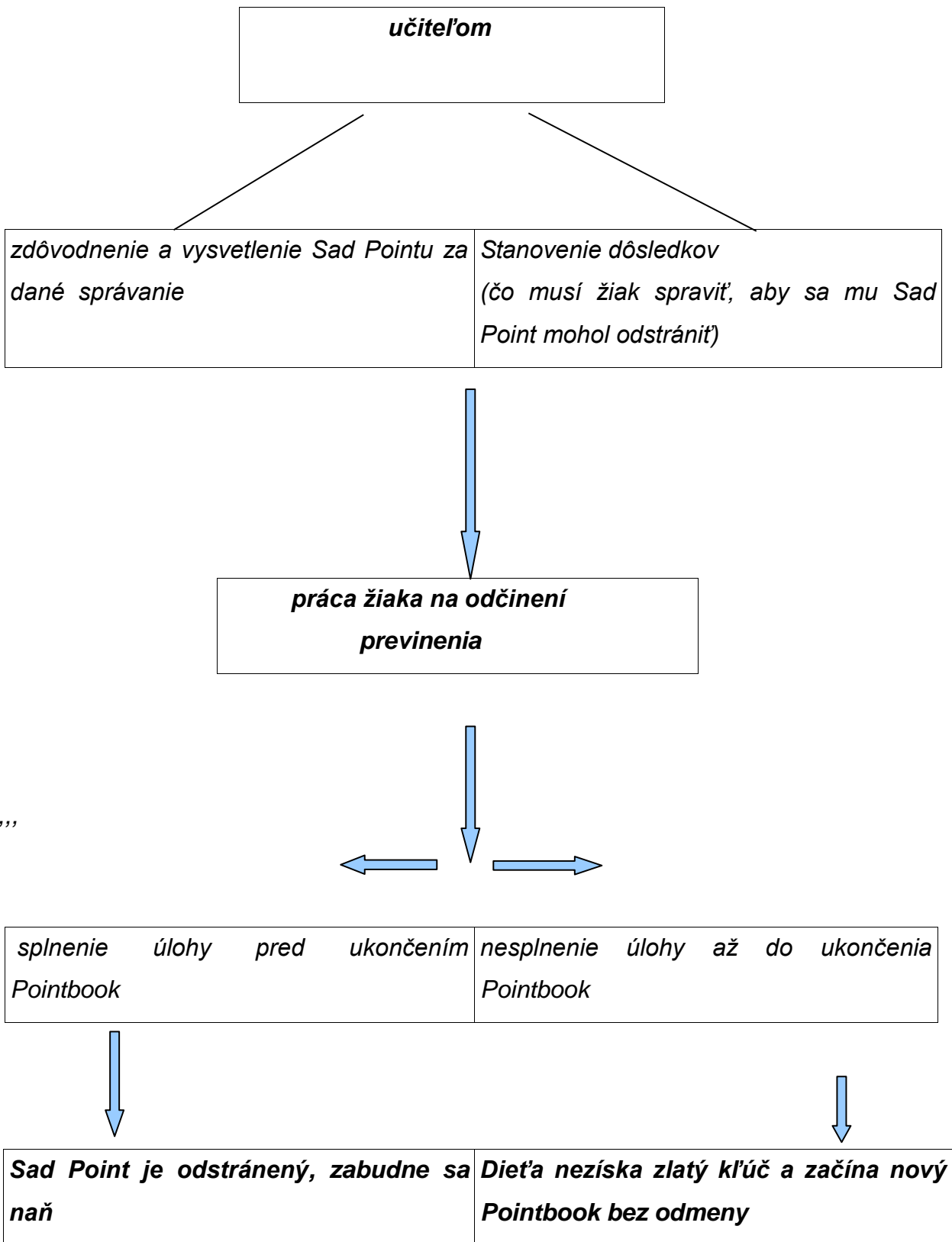
Žiaci v prípade, že získali aspoň 80% bodov v hodnotiacom hárku, získavajú 3x Special Points za správanie v uplynulom týždni. V prípade, že získali menej bodov, postupuje učiteľ podľa percentuálnej tabuľky hodnotenia správania. Tieto body si učiteľ individuálne zaznamenáva, avšak slúžia len na motiváciu žiakov a internú spätnú väzbu, nie na súhrnné hodnotenie žiaka.

Polročne je vyhodnotený v „hrdina Narnie“, ktorý získava putovný pohár. Navrhujú spolužiaci, učitelia, ale podnety môžu prísť od rodičova a iných.

Za neprimeraný prístup k povinnostiam a za porušenie vnútorného poriadku školy získava žiak do svojej Pointbook tzv. Sad Point (smutný bod). Tieto body nikdy nezíska za nedostatočné vedomosti alebo za nezvládnutie učiva. Sad Point hodnotí výhradne neprimerané správanie žiaka. Cieľ smutného bodu sa tiahne od uvedenia si žiakom, že došlo k prekročeniu stanovených hraníc, až po sebamotiváciu napraviť previnenie.

Grafické znázornenie motivácie k pozitívnemu správaniu a hodnotenia správania





Ďalšie dôsledky neprimeraného správania

V prípade, že žiak získa tretí Sad Point a dva predtým si neprelepil, tretí Sad Point sa premieňa na tzv. problémový bod, Trouble Point. Trouble Point je problémový bod a žiaci ho dostávajú výlučne **za neprelepenie si dvoch predchádzajúcich Sad Pointov, za bitku a prejavy šikanovania**. Je to vážny bod, ktorý môže mať už v prvom ročníku nasledovné dôsledky:

1 Trouble Point	pohovor učiteľa s rodičmi
2 Trouble Points	pohovor učiteľa, žiaka a rodičov
3 Trouble Points	písomné pokarhanie triednym učiteľom
4 Trouble Points	pohovor s riaditeľom školy
5 Trouble Points	písomné pokarhanie riaditeľom školy
6 Trouble Points	dvojka zo správania

Spätná väzba pre rodičov

Pri každom hodnotení (bodovaní) ktoréhokoľvek predmetu učiteľ do priečinkov, na ktoré zaznačil body, zaznamená dátum hodnotenia, predmet a percentuálny výsledok. Rodičia takto získavajú dvojitú spätnú väzbu - prostredníctvom počtu bodov aj prostredníctvom percentuálnych výsledkov ich detí. Na základe percentuálnej stupnice hodnotenia, ktorú majú k dispozícii, sa môžu veľmi dobre orientovať v priebežne dosahovaných výsledkoch svojich detí.

Spätnú väzbu o práci nad rámec povinností učiteľ zaznamenáva do žiackej knižky Pointbook prostredníctvom tzv. Special Point. Do priečinka, kam nalepí Special Point, zároveň zapíše dátum a v skratke činnosť, za ktorú bol žiak odmenený.

Spätnú väzbu o hodnotení správania získava rodič prostredníctvom piatkových points za správanie a prostredníctvom bodu Sad Point. Každý žiak má zároveň "knižočku správania", do ktorej si zakladá "háčky správania" a spolu s rodičmi si môže svoje sebahodnotenie na konci týždňa preštudovať. V prípade bodu Sad Point ho učiteľ zapisuje aj do špeciálneho slovníčka na oznamy, alebo do e-mailu rodičom prečo Sad Point museli získať a akým spôsobom si ho môžu odstrániť. Spôsob odkomunikovania Sad Point -u môže byť dohodnutý aj inou formou.

Spôsob testovania a vyhodnocovania učiteľom

Konkrétny spôsob testovania a vyhodnocovania v jednotlivých predmetoch vyplýva zo štandardov stanovených v časti "Učebné štandardy" a z časovo-tematických plánov. Špeciálny plán testovania pripravujú učitelia až od 2. ročníka (pozri nižšie). Učiteľovi prvého ročníka slúži testovanie a následné hodnotenie v prvom rade na pomoc žiakom vytvoriť si systém učenia a na následnú diagnostiku triedy, ktorá sa stáva základom pre plánovanie vzdelávania aj testovania vo vyšších ročníkoch. Cieľom učiteľa prvého ročníka je motivovať žiakov k radostnému učeniu sa a k získaniu zdravého sebavedomého prístupu k novým poznatkom, a to aj za cenu prípadného priklonenia sa k o stupeň lepším súhrnným výsledkom na

vysvedčení.

DRUHÝ AŽ ŠTVRTÝ ROČNÍK

Pri priebežnom hodnotení nás v ZŠ Narnia sprevádza elektronická žiacka knižka, tzv. Point Book.

Po prihlásení sa do Point Booku cez prihlasovacie meno a heslo sa pred žiakom či učiteľom objaví farebná tabuľka, ktorej jednotlivé riadky predstavujú predmety, ktoré sa v danej triede vyučujú. V spodnej časti strany je zároveň priestor na čiastočné hodnotenie správania.

Rôzne váhy hodnotení

Pedagóg hodnotí žiaka na základe výsledkov hodnotenia. Hodnotenie v ZŠ Narnia môže byť trojaké v závislosti od jeho dôležitosti. Rozoznávame 20 bodové hodnotenie, 10 bodové hodnotenie a 5 bodové hodnotenie. Elektronický Point Book rozlišuje tieto tri hodnotenia farebne. 20 bodové je červené, 10 bodové zelené a 5 bodové hodnotenie je modré.

20 bodové hodnotenie je spravidla testovaním žiakov z vedomostí, zručností a návykov, ktoré získali za dlhšie obdobie (minimálne obdobie jedného mesiaca). Ide teda o testovanie súhrnných vedomostí s odstupom času po ich intenzívnom precvičovaní. Okrem HV a TV by malo mať písomnú podobu. Spadajú sem hlavne štvrtročné, polročné, trojštvrťročné a záverečné práce.

10 bodové hodnotenie - ide spravidla o tematické testovanie vedomostí, zručností a návykov žiakov po prebratí jednotlivých tematických celkov. Ide o rôzne formy testovania učiva prebratého za niekoľko posledných týždňov.

5 bodové hodnotenie - bežné testovanie na vyučovacích hodinách, ktoré spravidla nepresahuje 15 minút pri jednom dieťati, napr. diktáty, päťminútovky, krátke odpovede, slovná zásoba v CJ a pod.

Farebná cestička

Priestor pre každý predmet je vyznačený farebnou cestičkou, do ktorej sa elektronicky zaznačujú body (points), ktoré žiak v predmete získa (100% = 100 priečinkov pre každý predmet).

Pri každom hodnotení na hodine získava žiak z predmetu, z ktorého bol preskúšaný, určitý počet bodov v závislosti od výsledkov hodnotenia, ktoré získal. Cieľom žiaka je získať pri každom hodnotení čo najvyšší počet bodov points, aby sa mu podarilo dostať až na koniec znázornenej cestičky - k posledným priečinkom v Pointbooku. Od toho, kam sa žiak v závere polročného obdobia na bodovej cestičke dostane, závisí jeho súhrnné hodnotenie na vysvedčení.

Aby žiak mal v priebehu celého polročného obdobia dobrú predstavu o tom, kde sa jeho výsledky v porovnaní s cieľovým štandardom asi nachádzajú, priečinky pri jednotlivých predmetoch v Pointbooku sú oddelené tzv. **hranicami výsledkov**.

Hranice výsledkov sú pre každý predmet zaznačené vždy presne po takom počte bodov points, aký udáva percentuálna stupnica hodnotenia. Názvy jednotlivých celkov medzi hranicami sú jednotné so súhrnným hodnotením žiakov na vysvedčení, čím má žiak, rodič i učiteľ neustálu spätnú väzbu o tom, ako vedomosti žiaka rastú a kam sa potrebuje dostať, aby boli jeho polročné vedomosti výborné.

Príklad:

Žiak získal z matematiky vo februári po prvom testovaní maximálny počet points - 20. Napriek tomu sa ešte stále nachádza v oblasti nedostatočných výsledkov. Jedno učivo totiž nestačí na to, aby získal

vedomosti dané štandardom daného polroka. Po ďalšom testovaní má v Pointbooku 30 points. Číslom 30 sa začína oblasť dostatočných výsledkov. Žiak práve prekročil hranicu dostatočných výsledkov. Do oblastí nedostatočných výsledkov sa už nedostane. Jeho cieľom je prekročiť aj ďalšie hranice, aby sa dostal v hodnotení čo najďalej. V apríli po štyroch testovaniach získa napríklad 50 points. Jeho vedomosti, zručnosti aj postoje práve dosiahli 50% z cieľových vedomostí, zručností a postojov daných pre matematiku pre tento polrok. Číslo 50 je zároveň prvým číslom v oblasti "dobré výsledky". Žiak teda prekročil aj hranicu "dobré výsledky". Pred sebou má ešte dve hranice. To, v ktorej oblasti sa bude nachádzať v deň uzatvorenia hodnotenia, rozhodne o jeho konečnom hodnotení na vysvedčení.

Hranice výsledkov v žiackej knižke Pointbook

	Neuspokojivé výsledky	Uspokojivé výsledky	Dobré výsledky	Veľmi dobré výsledky	1
AJ	0 - 29 points	30 - 49 points	50 - 74 points	75 - 86 points	87 - 100 points
ostatné predmety	0 - 29 points	30 - 49 points	50 - 79 points	80 - 89 points	90 - 100 points

Individuálne stanovenie cieľových hraníc

V snahe predísť nepriaznivému porovnávaniu sa žiakov na ich cestičke získavania bodov a následných pocitov nedostatočnosti je súčasťou systému hodnotenia v týchto ročníkoch aj tzv. **individuálne stanovenie cieľových hraníc každého žiaka v každom predmete.**

Na začiatku školského roka naznačia vyučujúci v Point Booku individuálnu hranicu žiaka kliknutím na lampičku pri pod názvom predmetu a zaznačením počtu percent. Počet percent sa naznačuje podľa dosiahnutého výsledku vzdelávania v danom predmete na poslednom vysvedčení. V prípade, že žiak mal na vysvedčení nižšie hodnotenie ako „výborný“, zaznačíme mu individuálnu hranicu približne na percento, ktoré v priebehu posledného polroka získal. **Ak bol žiak na vysvedčení hodnotený známkou „výborný“, zaznačíme mu individuálnu hranicu maximálne na priechinok s hodnotou 95%.**

Nastavená individuálna hranica je cieľovou hranicou žiaka. Tým sa zabezpečí rôznosť cieľových hraníc v závislosti od nadania žiakov. Konečný počet points je v každom predmete u každého žiaka iný. Takýmto spôsobom sa zabezpečí, aby bol žiak motivovaný dosiahnuť ním pravdepodobne dosiahnuteľné výsledky. Keďže žiak bude odmenený za získanie individuálne zaznamenananej cieľovej hranice, jeho cieľom sa v podvedomí stáva stanovená hranica, nie úplný koniec cesty.

Príklad:

Ak mal žiak na vysvedčení v predchádzajúcom polroku z matematiky "chválitebné výsledky" a jeho výsledné percento bolo 87%, učiteľ mu zaznačí hranicu pri predmete matematika na 87. priechinok. Polročným cieľom žiaka v matematike sa stáva dostať sa na hranicu, ktorú dosiahol v minulom šk. roku, a teda na 87. priechinok. Keď sa tam dostane, získa kľúč "key".

Ak sa v slovenskom jazyku darí tomu istému žiakovi ešte lepšie ako v matematike a jeho výsledné percento v predchádzajúcom polroku bolo 95%, jeho cieľovou hranicou zo slovenského jazyka je 95. priechinok. Ak sa to dieťaťu podarí, získa kľúč "key".

Žiak však nemusí zostať stáť na cieľovej hranici. Môže vyvinúť iniciatívu a hranicu prekročiť. Za získanie každej ďalšej hranice žiak získava ďalší „Key“.

Okrem zamedzenia nepriaznivého porovnávania sa je cieľom individuálneho stanovovania cieľových hraníc i pomôcť žiakom vnímať svoju jedinečnosť a odlišnosť od ostatných ako fakt, ktorý mu v

živote prinesie výhody aj nevýhody a na základe ktorého sa potrebuje naučiť seba vnímať a na sebe pracovať.

Prostredníctvom rôzne zaznačených cieľových hraníc sa podporuje individuálny prístup k žiakovi, otvorene sa hovorí o jeho vyššom nadaní v určitej oblasti a možno jeho obmedzených schopnostiach v oblasti inej. Žiak pomocou učiteľa nevníma svoje slabšie výsledky ako zničujúci problém, ale ako skutočnosť, na ktorej môže stavať. Tam, kde sa mu nedarí, sa učí prekonávať prekážky a neklesať pod hranicu. Tam, kde sa mu darí, investuje, rastie, spoznáva svoje nadanie a intenzívne sa rozvíja.

Nie menej dôležitým cieľom stanovovania cieľových hraníc je aj vnímanie iných ako tých, ktorí sú v určitej oblasti nadaní viac, v inej menej, ktorí podobne ako ja sám majú silné aj slabšie stránky, niekedy rastú a niekedy sa im nedarí a na základe toho sa vyhnúť prejavom správania ako výsmech, ponižovanie, bitka, šikanovanie a pod.

INDIKÁTOR individuálnej hranice

Na konci každého riadku sa v elektronickom Point Booku tzv. indikátor mínusových a plusových bodov. Tento indikátor v priebehu celého polroka znázorňuje žiakovi, ako na tom stojí v porovnaní so svojou individuálnou hranicou. V prípade, že žiak získava nižšie percentá, a teda menší počet bodov, ako je jeho individuálna hranica, znázorní mu indikátor oranžovou farbou a znamienkom mínus, aký počet bodov mu chýba, aby sa na konci polroka mohol dostať na individuálnu hranicu.

Príklad:

Ak mal žiak na vysvedčení z matematiky stupeň „výborný“, jeho individuálna hranica (lampička) môže byť napríklad na priečinku 90 bodov. Ak žiak získa napríklad z desaťbodového testovania 8 bodov, indikátor mu zasvieti oranžovým svetlom a znázorní mu hodnotu -1. Žiak vie, že je v mínuse. Ak sa chce v závere polroka dostať na individuálnu hranicu a získať kľúč, potrebuje sa viac snažiť. Jedným zo spôsobov, ako si mínusový bod odstrániť, je vypracovať prácu za Special Point. Keď žiak získa Special Point, indikátor ukáže hodnotu „0“. Žiak už nie je v mínuse.

Ak sa žiak snaží a jeho výsledky sú v priemere vyššie ako je jeho individuálna hranica, indikátor mu znázorňuje, koľko bodov je v pluse oproti svojej individuálnej hranici.

Indikátor známky

Okrem indikátora individuálnej hranice si každý žiak všíma aj indikátor známky, ktorý sa pohybuje v každom riadku podľa toho, ako sa žiakovi darí. Ide o indikátor, ktorý nám prezrádza, čo žiak ešte stále môže získať na vysvedčení v prípade, ak všetky jeho ďalšie výsledky budú 100 – percentné.

Nadštandardné body "Special Points"

Okrem maximálnych 100 bodov, ktoré má žiak možnosť získať do Pointbooku v každom predmete, môže žiak dostať aj ďalšie body za činnosť nad rámec povinností. Tieto body "Special Points" sú označené žltou farbou a slúžia na doplnenie bodov, ktoré žiak mohol stratiť pri povinných hodnotených úlohách či už z dôvodu nižších výsledkov, absencie a pod.

Získať Special Point vo vyšších ročníkoch je ťažkou prácou. ***Ide v podstate o náročnú nadštandardnú aktivitu za jeden point, ktorá pri vysokej snahe a motivácii žiaka, môže žiakovi v mnohých prípadoch pomôcť získať o stupeň lepšie hodnotenie.***

Special Point je dobrovoľný a jeho získanie je ponechané na sebamotivácii žiaka. Žiak, ktorý chce získať Special Point si vyžiada úlohu na Special Point od učiteľa. Učiteľ dá žiakovi úlohu, ktorá má hodnotu Special Point-u. Úloha na Special Point sa v zásade vypracováva v škole. Môže ísť o ústnu alebo písomnú formu testovania, ktorého náročnosť sa rovná 10 bodovému testovaniu.

Príklad:

Žiaci písali test zo slovenského jazyka. Michal získal 70%, za ktoré získal 7 z 10 bodov. Na danom teste teda stratil tri body. Spolu má v Pointbooku už 87 bodov. Do uzavretia hodnotenia na konci pol roka už nie je ďaleko a Michal by chcel prekročiť hranicu 90 points a získať tak na vysvedčení stupeň „výborný“. V takom prípade môže využiť možnosť Special Points. Od učiteľa si vypýta 3 úlohy za Special Points. Ak ich splní na 90% a viac percent, učiteľ mu pridá body a na vysvedčení bude mať jednotku. Ak sa mu podarí získať len dva Special Points za tri úlohy, môže si od učiteľa vypýtať ďalšie úlohy a ďalej sa snažiť.

Maximálny počet v rámci jedného predmetu je 10 Special Points. To znamená, že ak by mal Michal z predchádzajúceho príkladu zo slovenského jazyka už 10 Special Points, ďalšie Special Points sa mu už k hodnoteniu nemôžu zaradiť a jeho konečný výsledok na vysvedčení zostane v oblasti "chválitebné výsledky".

TRUHLICA

Ak žiak získa viac ako 10 Special Points v rámci jedného predmetu, Ukladá mu elektronický Point Book tieto body do **tzv. truhlice**. Rovnako v prípade, že žiak získa vysoký počet bežných bodov a nadštandardné body sa mu už nevmetia do priečinkov napriek tomu, že ich počet ešte neprekročil 10, ďalšie Special Points zaznamenáva Point Book do truhlice. Počet bodov v truhlici si môže žiak skontrolovať pri obrázku truhlice na spodnej časti hlavnej stránky s názvom Point Book. Ak si klikne na názov „Truhlica“ pod svojím menom, objaví sa mu stránka, ktorá presne definuje, z ktorého predmetu koľko Special Points žiak získal do truhlice.

V prípade získania Special Points do truhlice aktivity dostane žiak v závislosti od ich množstva na konci polroka pochvalu triedneho učiteľa alebo riaditeľa školy za výrazne aktívnu činnosť podľa nasledujúcej tabuľky. **Pochvalu za aktivitu získa každý žiak, ktorý má v truhlici dostatočný počet Special Points okrem žiaka, ktorý dostal v priebehu pol roka „Trouble Point“ (pozri nižšie).**

10 - 24 Special Points	písomná pochvala triedneho učiteľa
25 – 39 Special Points	písomná pochvala triedneho učiteľa s vecnou odmenou (v hodnote 5 eur)
40 a viac	písomná pochvala riaditeľom školy a finančná odmena v hodnote 10eur

Odmena po dosiahnutí hranice

Ako sme vyššie spomenuli, ak dieťa prekročí stanovenú hranicu v niektorom predmete, point book mu automaticky zaznačí na konci riadku pri indikátore kľúč - "key". Tieto kľúče sú pre žiaka významnou motiváciou, pretože za kľúče ich očakáva odmena.

Plán testovania

O tom, ako často a akým spôsobom bude učiteľ žiakov v danom školskom roku hodnotiť, sa rozhodne učiteľ na začiatku školského roka na základe nižšie uvedených tabuliek testovania. Nižšie uvedená tabuľka predkladá vzor hodnotenia v jednotlivých typoch testovania na rôznych predmetoch. Na základe tohto pokynu a pomocou výchovno-vzdelávacích štandardov si učiteľ môže vytvoriť **vlastný plán hodnotenia žiakov z každého predmetu** na základe vlastného pozorovania a špecifik triedy. *Povinným zostáva veľké testovanie zo všetkých predmetov okrem výchov každý štvrtrok.*

Plán hodnotenia učiteľ odovzdáva na schválenie zástupcovi riaditeľa do 15. septembra konkrétného šk. roka. Plánované hodnotenie je zároveň súčasťou tematických výchovno-vzdelávacích plánov učiteľa.

Príklad súhrnného plánu hodnotenia:

Predmet: Slovenský jazyk

Ročník: tretí

Trieda: III.

Šk. rok: 2015/16, 1. polrok a 2. polrok

Spracoval: K. Krišková

Predmet: Slovenský jazyk

	Hodnotenie
September	10 opakovanie z druhého ročníka, 2SP
Október	5 (čítanie), 5 diktát – vybr. Slová po b, 2SP
November	20 opakovanie – štvrtročný test, 5 diktát – vybr. Slová po m, 5 čítanie, 2SP
December	5 diktát – vybr. Slová po p, 10 – tematický celok – test, 5 báseň, 5 diktát – vybr. Slová r 1SP
Január	5 diktát, 20 opakovanie – polročný test, 2SP
Február	5 diktát, 10 tem. Celok – opakovanie, 3SP
Marec	5 sloh, 5 čítanie, 10 tem. Celok – opakovanie, 3SP
Apríl	20 opakovanie – trištvrtročný test, 5, 1SP
Máj	10 tem. Celok – opakovanie, 10 tem. Celok – opakovanie, 3SP
Jún	20 opakovanie – koncoročný test

Povinné testovanie žiakov 2.- 4.ročníka

Povinnosťou učiteľa je otestovať žiakov minimálne 2x v školskom roku a to formou polročného testu. Týka sa to predmetov Slovenský jazyk a literatúra, Anglický jazyk, Matematika, Prírodoveda a Vlastiveda. Tieto testy majú 20 bodovú hodnotu.

Ďalší spôsob testovania, ktorý škola využíva je každoročné testovanie Komparo vo 4. ročníku. Testovanie zvyčajne prebieha v máji.

Neevidované hodnotenie

Okrem evidovaného hodnotenia prostredníctvom záznamov do triednej knihy a žiackej knižky Point Book, odporúčame učiteľom využívať rôzne ďalšie formy hodnotenia (pečiatky, nálepky, pochútky a rôzne iné bodové alebo znakové formy). Neevidované hodnotenie slúži ako sústavná motivácia žiakov k aktivite a k priebežnému nadobúdaniu kvalitných vedomostí, čo sa potom odrazí pri evidovanom hodnotení.

Hodnotenie predmetu Náboženstvo a práce v Školskom klube detí

Predmet Náboženstvo rovnako ako odpoľudňajúce záujmové aktivity nie je klasifikovaný ani priebežne, ani súhrnne. Napriek tomu Point Book vyčleňuje priestor pre hodnotenie aj v týchto oblastiach, a to slovné hodnotenie.

Kliknutím na názov „Náboženstvo“ alebo „ŠKD“ môže učiteľ vo svojom programe napísať žiakovi spätnú väzbu k jeho práci. Napriek tomu, že táto činnosť nie je klasifikovaná, učiteľ si môže vymyslieť vlastný, na cieľ zameraný systém hodnotenia na týchto hodinách a prostredníctvom Point Booku môže dávať žiakovi aj jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako sa mu darí v napĺňaní cieľa.

Motivácia k správaniu a hodnotenie správania v 2. - 4. ročníku

V Point Book máme riedok s názvom „Správanie“. Do správania triedny učiteľ každý týždeň zaznamenáva žiakom výsledok jeho sebahodnotenia správania aj hodnotenia správania učiteľom. Najväčší možný počet bodov za týždeň, ktorý žiak môže získať, je 10.

Žiak má aj zaznačenú svoju individuálnu hranicu, a to na priečke, ktorá u žiakov, ktorí mali na vysvedčení zo správania stupeň „veľmi dobré“, predstavuje 80% z maximálneho počtu bodov, ktoré žiak za daný polrok môže zo správania získať.

Percentuálne hodnota hranice zo správania	Stupeň na vysvedčení
80% - 100%	Veľmi dobré správanie
50% – 79%	Uspokojivé správanie
30% - 49%	Menej uspokojivé správanie
0% - 29%	Neuspokojivé správanie

Ako hodnotíme správanie?

Správanie je hodnotené vždy v závere týždňa. Posledný deň vyučovania v danom týždni žiaci spravidla dostanú na triednickej hodine hárok sebahodnotenia, pomocou ktorého hodnotia svoje správanie za uplynulý týždeň. Háčky sebahodnotenia majú triedni učitelia k dispozícii, ale môžu si vytvoriť aj vlastné háčky, pomocou ktorých je možné hodnotiť správanie v aktuálnej oblasti, v ktorej možno trieda zápasí.

Využitie hárkov v rôznych podobách je potrebné. Hárok podpísaný žiakom aj pedagógom je dôkazovým dokumentom, ktorý si pedagóg ukladá a na triednom okienku ho ukáže rodičom. V prípade žiadosti rodiča poskytne rodičom kópiu háčku sebahodnotenia.

Vedľa každého výroku v háčku sebahodnotenia je zároveň priestor na to, aby svoj názor k sebahodnoteniu žiaka vyjadril aj triedny učiteľ. V prípade, že nesúhlasí so sebahodnotením žiaka, má právo mu nezarátať body. Učiteľ v takom prípade má povinnosť žiakovi ústne vysvetliť, prečo s ním v danej oblasti nesúhlasí a požiadať ho o vysvetlenie jeho pohľadu na danú záležitosť. Tento rozpor v pohľade učiteľ vysvetlí aj v poznámke k hodnoteniu žiaka v Point Booku, čím dá žiakovi aj jeho zákonnému zástupcovi citlivú, láskavú a zrozumiteľnú spätnú väzbu.

Ďalšie dôsledky nedodržovania školského poriadku

Za neprimeraný prístup k povinnostiam a za porušenie vnútorného poriadku školy získava žiak do Point Booku tzv. Sad Point (smutný bod). Sad Point sa zaznamenáva do Správania.

Cieľom Sad Pointu je zreteľne prezentovať žiakovi prekročenie hranice a motivovať ho k náprave správania. Pri udelení Sad Pointu zaznačí učiteľ do Point Booku čas, do ktorého si môže žiak Sad Point opraviť. Zároveň písomne vysvetlí príčinu Sad Pointu a spôsob, akým si ho žiak môže opraviť.

V prípade, že si žiak Sad Point do daného termínu neopraví, Sad Point sa mu zapečatí. Takýto Sad Point sa už opraviť nedá.

Ak sa takáto vec stane štvrtýkrát, tri zapečatené Sad Pointy zmiznú a štvrtý Sad Point sa automaticky premení na tzv. Trouble Point. Trouble Point sa zaznamenáva do osobitného riadku vedľa riadku s tromi priečinkami na Sad Point.

Trouble Point môže žiak získať nielen za neopravenie si Sad Pointov. Inými prípadmi, keď jeho správanie škola trestá Trouble Pointom je:

- Neospravedlnené opustenie budovy školy alebo areálu školy (v prípade, že žiaci sú vonku)
- Fajčenie v areále školy aj mimo nej
- Používanie alkoholu alebo iných omamných látok v areále školy aj mimo nej
- Priama agresia – fyzická alebo slovná
- Šikanovanie
- Značne neúctivé správanie voči učiteľovi alebo inej dospeléj osobe
- A iné závažné porušenia školského poriadku, podľa rozhodnutia triedneho učiteľa alebo riaditeľa

Trouble Point má nasledovné dôsledky:

1 Trouble Point	pohovor učiteľa s rodičmi
2 Trouble Points	pohovor učiteľa, žiaka a rodičov
3 Trouble Points	písomné pokarhanie triednym učiteľom
4 Trouble Points	pohovor s riaditeľom školy
5 Trouble Points	písomné pokarhanie riaditeľom školy
6 Trouble Points	znížený stupeň zo správania (uspokojivé)
8 Trouble Points	znížené dva stupne zo správania (menej uspokojivé)
10 Trouble Points	znížené tri stupne zo správania (neuspokojivé)

Poznámky k jednotlivým hodnoteniam

Rovnako pri hodnotení správania, ako aj pri hodnotení ostatných predmetov, dáva Point Book učiteľovi priestor na to, aby k hodnoteniu napísal láskavú spätnú väzbu žiakovi a jeho rodičom. Povinnosťou učiteľa je spätnú väzbu písať citlivo, premyslene, nikdy nie s hnevom. Spätnú väzbu slovom považujeme za veľmi dôležitú. Pre žiaka a jeho rodiča neraz znamená viac ako samotné percentuálne hodnotenie. Dokáže povzbudiť, zmierniť bolesť a hlavne veriť, že napriek prípadnému neúspechu žiak v očiach svojho pedagóga znamená veľmi veľa. Podobne je možné prostredníctvom spätnej väzby poukázať na oblasť, v ktorej žiak potrebuje trošku viac pracovať a pod.

Zvlášť pri hodnotení správania je veľmi dôležité poukázať na pozitívne oblasti v správaní a až potom napomenúť za správanie, ktoré nie je primerané.

13.2.4 Hodnotenie žiaka v prípade absencie

V prípade, že žiak z dôvodu absencie nepísal test, nezíska do Point Booku hodnotenie, má učiteľ možnosť dané hodnotenie mu nahradiť.

20 bodové hodnotenie si žiak dopĺňa náhradným testovaním

10 a 5 bodové hodnotenie si žiak dopĺňa buď náhradným testovaním, alebo zdvojnásobením ďalšieho hodnotenia s rovnakou váhou.

Pr.: Keď bol Miško chorý, písali 10 bodový test z matematiky. Tri týždne potom, ako sa vrátil, písali v škole ďalší 10 bodový test z matematiky. Pre Miška však tento test nebol 10 bodový, ale 20 bodový. Získal takto 89% z 20 bodového testu.

V prípade, že je absencie veľa, dieťa nemôže dobehnúť stratené hodnotenia a dosiahnuté percentá nezodpovedajú oblasti výsledkov, v ktorej sa na konci šk. roka nachádza, bude dieťa na konci polroka hodnotené na základe priemerných výsledkov hodnotenia.

13.3 Zásady hodnotenia žiakov so špeciálnymi výchovno–vzdelávacími potrebami

1. Hodnotenie žiakov s ŠVVP vyplýva z Metodického pokynu MŠ SR č.22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov.

2. V ZŠ Narnia prebieha hodnotenie žiakov s ŠVVP v zásade podľa bežného systému hodnotenia a klasifikácie v tejto škole.

3. Začlenenému žiakovi s ŠVVP, ktorý bol vzdelávaný podľa individuálneho vzdelávacieho programu (IVP), sa v doložke na vysvedčení uvedie: "Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu." Uvádza sa tiež príslušný vzdelávací program, podľa ktorého žiak postupoval (Např. Vzdelávací program pre žiakov s autizmom alebo ďalšími vývinovými pervazívnymi poruchami).

4. V prípade, že sa žiak vzdelával podľa IVP len v niektorých predmetoch, v doložke na vysvedčení

triedny učiteľ uvedie: "Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu uplatňovaného v predmete (predmetoch) ...".

5. Pokyny k hodnoteniu, ktoré navrhuje poradenské zariadenie sa zahrnú do individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu.

6. Žiak, ktorý má z dôvodu zdravotného znevýhodnenia redukovaný obsah vzdelávania, táto skutočnosť sa uvádza v doložke vysvedčenia.

7. V prípade, že žiaka nie je možné z objektívnych dôvodov hodnotiť, postupuje riaditeľ školy podľa Metodického pokynu č. 22/2011, Čl. 5.

Všetky ďalšie zásady hodnotenia žiaka s ŠVVP vyplývajú z Metodického pokynu č.22/ 2011, Príloha 2 a ďalších metodických pokynoch v závislosti od diagnózy žiaka. Špeciálny pedagóg školy, triedny učiteľ žiaka s ŠVVP a ostatní vyučujúci v triede sú povinní naštudovať si ich a postupovať pri hodnotení v súlade s pokynmi.

13. 4 Hodnotenie žiakov pri osobitnom spôsobe školskej dochádzky

13.4.1 Individuálne vzdelávanie

Pri individuálnej forme vzdelávania ide väčšinou o dva typy vzdelávania:

- žiak sa vzdeláva doma pod vedením zákonného zástupcu s príslušným vzdelaním podľa šk. zákona alebo pod vedením inej osoby s príslušným vzdelaním (§ 24, 245/2008). Pri vzdelávaní pod vedením rodiča sa systém priebežného hodnotenia ponecháva na výber vyučujúceho. Súhrnne sa žiak hodnotí na základe komisionálnych skúšok.

- žiak so zdravotným znevýhodnením. Žiaka s ŠVVP, ktorý je vzdelávaný individuálne zo zdravotných dôvodov, hodnotí priebežne pedagóg, ktorý ho vedie v domácom prostredí. Je na pedagógovi, aký systém hodnotenia žiaka zvolí. Výsledky jeho činnosti predkladá na poradách pedagogickej rady 1x za štvrtrok formou písomnej správy.

Písomná správa obsahuje:

- a. údaje identifikujúce žiaka
- b. hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka
- c. návrh hodnotenia

Predložená správa sa stáva súčasťou dokumentácie žiaka s ŠVVP. Na základe tejto správy sa po prerokovaní v pedagogickej rade vykoná hodnotenie prospechu žiaka. Tento žiak nevykonáva komisionálnu skúšku.

13.4.2 Žiaci vzdelávaní v zahraničí

Ak sa žiak vzdeláva v škole v zahraničí, vykoná komisionálnu skúšku z predmetov, ktoré sa v tejto škole nevyučovali (spravidla slovenský jazyk, vlastiveda, geografia, dejepis – učivo venované Slovenskej republike).

Ak sa žiak vzdeláva v zahraničí individuálne (nie v škole), vykoná komisionálne skúšky zo všetkých povinných predmetov učebného plánu príslušného ročníka ZŠ Narnia (okrem predmetov výchovného zamerania).

13.4.3 Vzdelávanie podľa individuálneho učebného plánu

Riaditeľ školy (§ 26, 245/2008) môže na základe žiadosti zákonných zástupcov schváliť žiakovi vzdelávanie podľa individuálneho učebného plánu. Individuálny učebný plán sa spravidla schvaľuje pre žiakov s nadaním alebo ak sú na to závažné dôvody (spadá medzi ne aj zdravotné znevýhodnenie žiaka). V prípade tohto typu vzdelávania je žiak hodnotený na základe dosahovania štandardov vyžadovaných individuálnym plánom. Individuálny učebný plán vypracuje príslušný pedagogický zamestnanec v spolupráci s odborným zamestnancom, schvaľuje ho riaditeľ školy.

13.5 Hodnotenie žiakov s krátkodobými špeciálnymi potrebami

13.5 Špecifiká vo vzdelávaní a hodnotení žiakov po preradení z inej školy

Na základe skúseností z minulých rokov, keď sme zaznamenali častejší záujem o vzdelávanie v ZŠ Narnia zo strany rodičov, ktorých deti sa vzdelávali istú dobu v zahraničí alebo sa vzdelávali na škole v SR s nižším štandardom výučby anglického jazyka, považujeme za dôležité definovať podmienky, za ktorých sa toto vzdelávanie uskutočňuje.

Upozorňujeme, že to, nakoľko škola poskytne týmto žiakom pomoc formou špeciálnej výučby, závisí výlučne od rozhodnutia riaditeľa školy, ktorý ho urobí na základe momentálnych finančných a personálnych možností školy. Teda zákonný zástupca nemá právo nárokovať si špeciálnu výučbu.

13.5.1 Vzdelávanie a hodnotenie žiakov po preradení zo školy s iným vyučovacím jazykom

V prípade, že ZŠ Narnia prijme žiaka s iným materinským jazykom ako slovenským alebo v predchádzajúcej škole bol vyučovacím jazykom iný ako slovenský, zákonný zástupca je informovaný o nasledovných možnostiach vzdelávania.

Ak žiak neovláda slovenský jazyk na takej úrovni, aby úspešne zvládol vyučovanie jednotlivých predmetov v slovenčine, zabezpečí škola žiakovi po dohode s rodičmi "špeciálnu výučbu". Táto výučba je hradená čiastočne alebo úplne zákonným zástupcom. Výšku platby určuje riaditeľ školy v závislosti od rozsahu činnosti učiteľa, možností školy a na základe spoločnej dohody.

SJ - Žiak sa učí slovenský jazyk individuálne pod vedením povereného pedagóga. Pedagóg v spolupráci s učiteľom triedy a školským špeciálnym pedagógom vypracuje plán výučby slovenského jazyka na jeden školský rok alebo kratšie obdobie, podľa ktorého žiak postupuje a na základe ktorého je hodnotený. Na základe metodického pokynu MŠ SR nesmie byť žiak na konci prvého školského roka po nástupe do školy hodnotený zo slovenského jazyka horším stupňom, ako bolo jeho hodnotenie z materinského jazyka na konci školského roka v predchádzajúcej škole.

Ostatné vyučovacie predmety - Žiak ich absolvuje v triede s ostatnými žiakmi, ak je to potrebné – s pomocou asistenta učiteľa na vyučovaní, nakoľko to dovoľujú personálne možnosti školy. Ak je to potrebné, školský špeciálny pedagóg v spolupráci s učiteľmi vypracúva plán výučby týchto predmetov. Plán výučby predmetov nie je obsahovo zúžený. Schvaľuje ho riaditeľ školy.

Hodnotenie žiaka prebieha podľa systému hodnotenia ZŠ Narnia, pričom sa nehodnotí jeho schopnosť komunikovať po slovensky, ale jeho vedomosti. V prípade neúspechov v testoch z akýchkoľvek predmetov v slovenskom jazyku je žiakovi umožnené vyjadriť sa v materinskom jazyku.

13.5.2 Vzdelávanie a hodnotenie žiakov po preradení zo školy s nižším štandardom výučby anglického jazyka

V prípade záujmu žiaka o prestup do 1. ročníka ZŠ Narnia počas školského roka alebo do vyššieho ročníka, je nevyhnutné urobiť prijímacie konanie minimálne z anglického jazyka. Keďže ZŠ Narnia je školou s intenzívnou výučbou anglického jazyka, je možné, že prestupujúci žiak nebude dosahovať príslušný štandard pre daný ročník.

V prípade, že prijímací test potvrdí nutnosť špeciálnej výučby v anglickom jazyku, učiteľ angličtiny na základe výsledkov testu vypracuje plán výučby AJ na jeden školský rok (alebo kratšie obdobie). Plán výučby sa predloží riaditeľovi školy na schválenie. Po dohode s rodičmi sa môže žiak na základe zvládutej úrovne AJ vzdelávať individuálne počas hodiny AJ s osobitným učiteľom (alebo lektorom) alebo doučovanie anglického jazyka prebieha v odpoľudňajšom čase. Podľa plánu výučby bude žiak testovaný a hodnotený. Za testovanie a hodnotenie je zodpovedný učiteľ, ktorý ho bude anglický jazyk vyučovať. Táto forma výučby je platená rodičmi. O forme a výške poplatku rozhodne riaditeľ školy.

14. Kontinuálne vzdelávanie zamestnancov

Zamestnanci v ZŠ Narnia sú povzbudzovaní k celoživotnému vzdelávaniu sa v rôznych oblastiach, ktoré vyplývajú ako podstatné alebo prínosné z pohľadu strategického rozvoja školy. Plán kontinuálneho vzdelávania je každoročne pripravovaný a prehodnocovaný v osobitnom dokumente s názvom „Plán kontinuálneho vzdelávania ZŠ Narnia.“

15 Hodnotenie zamestnancov

Hodnotenie pedagógov a nepedagogických zamestnancov pozostáva z dvoch základných zložiek:

a) osobné hodnotenie práce v rámci pracovnej náplne

b) odmeny za prácu nad rámec pracovnej náplne

Zamestnanci sú hodnotení 2x ročne, spravidla v decembri a v júni. O maximálnej výške financií k osobnému hodnoteniu aj k odmenám rozhoduje rada školy na začiatku školského roka. V prípade výnimočnej práce nad rámec pracovnej náplne (špeciálny projekt na získanie financií pre školu alebo materiálu) rozhoduje rada školy o špeciálnej odmene osobitne.

Podklady pre hodnotenie:

a) vyhodnotenie dotazníkov spätnej väzby

- dotazníky poskytuje učiteľom vedenie školy, vypĺňajú ich rodičia žiakov, žiaci, prípadne kolegovia
- PZ vypracuje závery dotazníkov, zhrnie silné a slabé stránky svojej práce ako to vyplýva zo spätnej väzby.

b) Portfólio

- PZ si tvorí portfólio zamerané na ciele vyplývajúce z posledného hodnotenia. Obsah portfólia navrhuje priamy nadriadený zamestnancov a pripravujú si ho samotní zamestnanci

c) Zhrnutie – sebahodnotenie a návrh cieľov do nového polroka

d) Vypísané tlačivo k práci nad rámec pracovných povinností

- pedagogický zamestnanec môže v priebehu školského roka písomne požiadať riaditeľa o schválenie činnosti nad rámec jeho pracovnej náplne. Môže ísť napríklad o dobrovoľné strávenie času so žiakmi mimo pracovnej doby, príprava žiaka na súťaž, odchod so žiakom na súťaž, spracovanie príručky k predmetu a pod. Príklady prác nad rámec prac. náplne sú uvedené v dotazníku o práci nad rámec pracovných povinností.
- V priebehu školského roka si učiteľ odkladá záznamy so schválenou prácou nad rámec pracovnej náplne. Na konci polroka odovzdá tieto záznamy spolu s osobitným dotazníkom ku každému záznamu riaditeľovi školy.
- Riaditeľ školy rozhodne o výške odmeny na základe bodov vyplývajúcich z dotazníka a na základe maximálnej výšky odmeny stanovenej radou školy.

Priebeh osobného hodnotenia:

- PZ a jeho nadriadený (VPZ) si prejdú všetky podklady
- PZ predostrie VPZ vlastné sebahodnotenie so závermi a cieľmi
- VPZ predloží PZ výsledky vnútroškolskej kontroly PZ (výsledky pracovnej disciplíny)
- VPZ navrhne úpravu cieľov pre ďalší polrok, ktorú následne odovzdá PZ aj s výsledným hodnotením jeho práce na podpis
- Podpísaný dokument odovzdá RŠ na vyrátanie finančnej odmeny

16. Hodnotenie školy

Pre kvalitný chod školy je nevyhnutná spätná väzba pre vedenie školy, učiteľov a žiakov nielen od nadriadených, ale aj zo strany tých, ktorí našu činnosť sledujú a ktorých ovplyvňuje. Práve táto spätná väzba slúži ako podklad k osobnému hodnoteniu zamestnancov vedením školy a vedenia školy správnu radou.

Hodnotenie ZŠ Narnia sa uskutočňuje spravidla v mesiaci marec a je dané každoročne troma dotazníkmi:

a) dotazník pre rodičov školy

- v závere školského roka dostanú rodičia k dispozícii dotazník, ktorý riaditeľ školy každoročne upravuje podľa aktuálnych potrieb spätnej väzby.

b) sociometria v triede

- školský psychológ spravidla pred triednymi okienkami vyhodnotí sociometriu v každej triede. Cieľom sociometrie je zistiť, ktorý žiak považuje ktorého žiaka za najlepšieho priateľa, s kým sa mu priateľiť nedarí, hoci by to veľmi chcel a s kým by sa priateľiť nechcel. Sociometria musí byť vytvorená citlivo. Žiaci musia vedieť, že ich odpoveď sa dozvie jedine školský psychológ a učiteľ, v žiadnom prípade spolužiak. Vyhodnotenie sociometrie je ukazovateľom prijatia a neprijatia žiakov v triede a slúži ako podklad pre osobitný prístup k špeciálnym výchovným potrebám u niektorých žiakov. Školský psychológ a vzápätí triedny učiteľ sociometriu spracováva tak, aby mal rodič na triednom okienku informáciu len o postavení svojho dieťaťa v triede, nie o postavení ostatných žiakov.

Na základe vyhodnotenia dotazníkov riaditeľ školy predloží pedagogickým aj nepedagogickým zamestnancom výsledky spätnej väzby na osobitnom stretnutí zamestnancov, kde zároveň predloží nové výzvy. Výsledky hodnotenia školy sa môžu zverejniť na internetovej stránke školy.

ZÁVER

Predložený Školský vzdelávací program ISCED 1 má platnosť len jedného roka.

Riaditeľ školy je zodpovedný za to, aby sa v priebehu školského roka postupne zaznamenávala spätná väzba na jednotlivé prvky programu výchovy a vzdelávania a tiež zmeny a nové usmernenie zo strany Ministerstva školstva. Spätnú väzbu na základe skúseností a zákonné usmernenia bude riaditeľ školy ukladať v predbežnom archíve školy. V závere školského roka ich predloží pedagogickej rade školy vo forme nových výziev. Na základe spoločnej dohody ich riaditeľ školy v spolupráci s jeho zástupcami pred začiatkom školského roka zapracuje do inovovanej verzie školského vzdelávacieho programu.

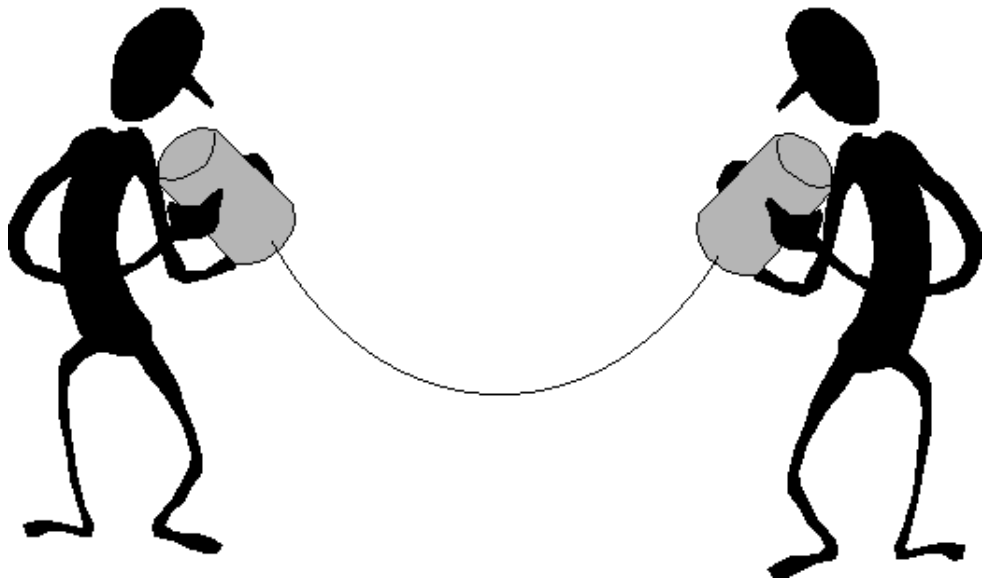
PRÍLOHY

Učebné osnovy a vzdelávacie štandardy ISCED 1

ISCED 1

VZDELÁVACIA OBLASŤ

JAZYK A KOMUNIKÁCIA



Učebné osnovy a vzdelávacie štandardy
ISCED 1

VZDELÁVACIA OBLASŤ

Človek a príroda



**Učebné osnovy a vzdelávacie štandardy
ISCED 1**

VZDELÁVACIA OBLASŤ

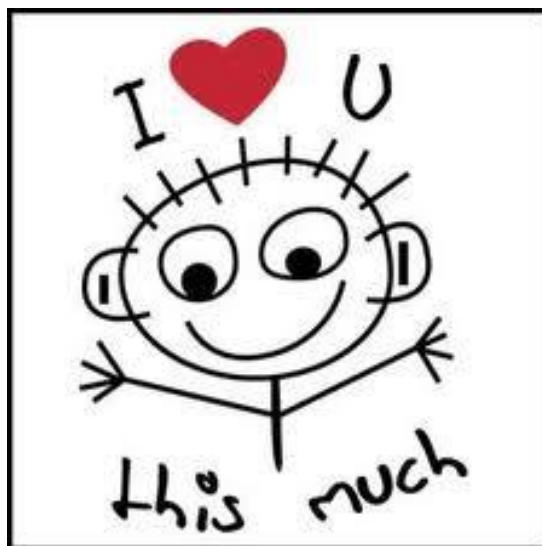
Človek a spoločnosť



**Učebné osnovy a vzdelávacie štandardy
ISCED 1**

VZDELÁVACIA OBLASŤ

Človek a hodnoty



**Učebné osnovy a vzdelávacie štandardy
ISCED 1**

VZDELÁVACIA OBLASŤ

Matematika a práca s informáciami



**Učebné osnovy a vzdelávacie štandardy
ISCED 1**

VZDELÁVACIA OBLASŤ

Človek a svet práce



**Učebné osnovy a vzdelávacie štandardy
ISCED 1**

VZDELÁVACIA OBLASŤ

Umenie a kultúra



**Učebné osnovy a vzdelávacie štandardy
ISCED 1**

VZDELÁVACIA OBLASŤ

Zdravie a pohyb

